

SoftwareBus

Marble (bootable)

Platform Veiligheid

Fototool: snelmasker

Windows 7 veiligheid

PCtoGO gaat verder...

CompUsersDag 6 februari

MARBLE

2010 **1**

Officieel orgaan van **hcc!CompUsers** interessegroep

Inhoud

- 1 Voorpagina
- 2 Inhoud
- 2 Van de redactie
René Suiker, hoofdredacteur
- 3 Nieuw jaar, nieuwe uitdagingen
Henk van Andel, voorzitter CompUsers
- 4 Compusersdag 6 februari
René Suiker
- 6 GigaHits 2010-1
Henk van Andel
- 8 Marble, de digitale wereld
Henk van Andel
- 10 PCtoGO gaat verder
Henk van Andel
- 13 Maakt u al deel uit
- 14 Van foto naar tekening met kleur
Henk Rieke
- 15 Platform Veiligheid
Ruud Uphoff
- 16 Rhino: Windows 7 veiligheid
Rein de Jong
- 19 Fun met Fon?
John van der Laak
- 20 Welk van de vier is het snelste?
Joop Lindelijer
- 21 Advertentie HOSTING2GO
- 22 Werken met OpenOffice.org
Jan Stedehouder
- 25 Garantie, of toch niet?
Ernst Roelofs
- 26 Het snelmasker
Wessel Sijl
- 27 True-X-Mouse for Windows
- 28 Subnotebooks (netbooks)
Ernst Roelofs
- 29 CompuSec 5.2
- 29 Elements+
- 30 Een placebo?
Ruud Uphoff
- 31 Colofon

Bij de voorplaat

Deze foto van de aarde maakten we in 1689 van af een satelliet. Zie ook het programma 'Marble'.

Van de redactie

En zo zit het jaar 2009 er alweer op en zijn we begonnen aan 2010. Allereerst wil ik u namens de gehele redactie een voorspoedig jaar toewensen. Op het moment van lezen mag dit als laat aankomen, op het moment van schrijven is dit bijzonder actueel. We wensen u allen een goede gezondheid toe en we hopen nog lang met u onze hobby te kunnen delen.

Bij het nieuwe jaar horen ook de nodige goede voornemens. In dit blad natuurlijk geen opmerkingen over mijn onvermogen om eens structureel af te vallen, maar wel de goede voornemens om uw lijfblad nog beter te maken. We willen proberen om met behoud van onze doelstelling 'voor, door en met de leden' het blad een nog professioneler aanzien te geven. Daarbij willen we vooral ook proberen tijdig te anticiperen op de zaken die eraan komen, we willen voorop lopen bij de ontwikkelingen in de computermarkt en vooral ook bij het tot stand brengen van dit blad nog meer planmatig te werk gaan en minder 'alles op het laatste moment'.

Daar waar dat niet te vermijden is, en dat zal nog wel eens voorkomen, willen we u daar in elk geval zo weinig mogelijk van laten merken. Mocht het echter toch eens voorkomen, dan rekenen we wel op uw begrip. Uiteindelijk is ook dit blad, net als de rest van de CompUsersactiviteiten, gebaseerd op vrijwilligheid.

We beginnen dit jaar ook weer met adverteren. Op die manier hopen we de abonnementsgelden nog zo laag te kunnen houden als ze nu zijn. Daarnaast accepteren we ook weer niet alle advertenties, ze moeten wel van waarde zijn voor u. Het moet iets toevoegen. We beginnen klein, waarbij de advertentie mogelijk nog iets ten koste gaat van de inhoud van het blad, maar we hopen op meer advertenties, meer pagina's in de SoftwareBus en zodoende mede dankzij de advertenties meer ruimte voor inhoud. Heeft u de lezers ook iets te bieden en vormen onze abonnees uw ideale doelgroep, neem dan gerust eens contact op met redactie@compusers.nl.

In deze SoftwareBus staan we uitgebreid stil bij de CompUsers GebruikersDag op 6 februari aanstaande. We hopen weer een groot aantal leden, abonnees en andere belangstellenden te treffen in ons vertrouwde H.F. Witte Centrum te De Bilt. Zie dus verderop in deze uitgave, maar zoals gebruikelijk, voor het laatste nieuws, zie vooral ook onze website www.CompUsers.nl.

Nog even terugkomend op de kersttoespraak van Hare Majesteit. Wie ben ik om haar te verbeteren, dus dat ga ik niet proberen en dat is ook niet nodig. Alleen, in diverse media werd haast onuitputtelijk stilgestaan bij de sociale netwerken op internet waaraan in de SoftwareBus juist veel aandacht is besteed in de afgelopen tijd. Deze netwerken zijn ook niet veroordeeld, maar het blijft natuurlijk zaak daar verstandig mee om te gaan. Zorg dat je de virtuele werkelijkheid niet verwart met de feitelijke werkelijkheid, en vergeet niet ook in de reële wereld je sociale contacten te onderhouden. Laat het niet 'in plaats van' komen, maar ernaast. Dat het dan ook goed kan uitpakken blijkt maar weer nu mijn broertje via Hyves uiteindelijk zijn levenspartner heeft gevonden en daar begin dit jaar mee is getrouwd.

Ik wens u weer veel leesplezier en zie u allen graag op 6 februari aanstaande.

René Suiker
hoofdredacteur

Nieuw jaar, nieuwe uitdagingen

Het jaar 2009 was voor CompUsers al met al best wel positief. Bijvoorbeeld de SoftwareBus. Deze verbeterde aanzienlijk door een groter formaat, full colour, meer ruimte, betere artikelen. Publicaties in een aantal computer-magazines. Beduidend meer activiteit in de eShop. En niet te vergeten de succesvolle DigiVakantieFotoWedstrijd. Leuke acties zoals de PCtoGO USB-stick en de Fonera's met korting. Maar op een aantal terreinen ging het minder goed of bleef de klok stilstaan.

Het jaar 2009 zijn we daarom uitgegaan met gemengde gevoelens. Vertragingen in de levering van de PCtoGO-stick en de Fonera's baarden ons zorgen. De PCtoGO-stick werd geplaagd door een foute levering en de Fonera's door een zes weken vertraagde levering. Beide werden via onze eShop verkocht als warme broodjes bij de bakker. Weliswaar hebben we hier aandacht aan gegeven via de eMailings, maar kennelijk bereikte dit niet alle bestellers. Kortom, een communicatieprobleem dat we poogden ad hoc op te lossen, maar wat niet voor 100% lukte.

Werden we het slachtoffer van ons eigen succes? Zo gemakkelijk willen we ons er niet vanaf maken. We gaan in 2010 met voorrang wat aan communicatie doen vanuit onder andere de eShop. Anderzijds kan inmiddels ook betaald worden met iDEAL, en dat is een grote vooruitgang.

Als u dit leest zijn de Fonera's en PCtoGO-sticks bij de klanten van de eShop. En binnenkort gaan ook de PCtoGO-sticks naar de SoftwareBus-abonnees aan wie we ze tijdens de HCC-dagen hadden willen overhandigen. Daarmee ronden we twee leuke activiteiten af. Nou ja, de PCtoGO-stick krijgt een vervolg in deze SoftwareBus en zelfs in een Workshop op onze CompUsersDag van 6 februari. Mag ik vast voorspellen dat deze Workshop ons voor een nieuw luxe-probleem zal stellen? Meer belangstelling dan we aankunnen!

In 2010 zullen we ons vooral richten op:

- verbetering communicatie met onze leden
- beter aansluiten op behoeften leden (zie Kaderdag 2009)
- verbetering 'internet presence'

Helaas zullen in april enkele bestuursleden niet herkiesbaar zijn wegens tijdgebrek. De penningmeester Peter den Boer gaat in de gemeentepolitiek, Rob de Waal Malefijt gaat zich meer richten op zijn taak als eindredacteur SoftwareBus en John van der Laak wil zich meer inzetten voor de activiteiten van CompUsers. Elders in deze SoftwareBus vind je een oproep voor nieuwe (bestuurs)leden.

Ondertussen gaan de zaken verder. Op 6 februari is onze eerste CompUsersDag in De Bilt. Je bent er weer van 10-16 uur van harte welkom. Op het programma staan onder andere een aantal interessante lezingen en Workshops. En ook onze jaarlijkse KoopjesMarkt. In deze SoftwareBus vind je de details.

Tot ziens op 6 februari!

*Henk van Andel,
voorzitter CompUsers*

● CompUsersDag 6 februari ●

Op 6 februari aanstaande is het zover, de eerste gebruikersdag van 2010. Weer in het H.F. Witte Centrum, Henri Dunantplein 4 in De Bilt. Je bent welkom van 10 tot 16 uur.

In onderstaand artikel geven we aan wat er deze dag allemaal te doen is en waar en wanneer we u verwachten. Echter, het zal u bekend zijn, tussen het moment van schrijven en het moment van lezen zit toch nog een flinke periode en daarbinnen kunnen zich nog ontwikkelingen voordoen. Voor het laatste nieuws aangaande deze dag kunt u dan ook nog steeds het best terecht op onze website: www.compusers.nl

Programma

We hebben deze dag, zoals u van ons gewend bent, weer een uitgebreid programma van workshops en lezingen en wederom vullen we de Grote Zaal met een groot deel van onze activiteiten. Verder zijn er natuurlijk veel artikelen uit onze eShop te koop, waaronder de diverse speciale discs. Daarnaast zal er een koopjesmarkt zijn; zie hieronder voor details.

Onze Platforms doen weer hun best om er iets moois van te maken. Een nadere toelichting bij de diverse activiteiten volgt hieronder bij de respectieve Platforms.

Doorgaans is vóórin schrijven voor de Workshops (via onze website) gewenst, in verband met de verwachte opkomst. De helft van de plaatsen worden via voorinschrijving toegewezen, de andere helft wordt ter plaatse uitgegeven aan de informatiebalie bij de ingang in de hal.

Bij de lezingen is doorgaans wel een plaatsje te vinden, dus hiervoor vinden geen voorinschrijvingen plaats. De toegang tot de lezingen en workshops is, zoals u van ons gewend bent, geheel gratis.

De grote zaal

In de grote zaal zullen de diverse Platform zich presenteren. Daarnaast zijn, zoals gebruikelijk, een aantal andere groeperingen te gast, die zich ook graag aan u voorstellen. Op het moment van schrijven zijn dat onze min of meer vaste gasten de Bijbelgroep, de P2000-groep, de Postzegelgroep en de Genealogiegroep. Verder is het landelijk platform Linux ook uitgenodigd, maar bij het ter perse gaan van dit artikel was hun komst nog niet helder.

Platform Linux

In de grote zaal zijn onze medewerkers uiteraard aanwezig om uw vragen te be-

antwoorden. Daarnaast staan in de grote zaal een aantal pc's opgesteld met een Linuxdistributie Qimo 4 Kids, een distributie speciaal voor kinderen gemaakt. Zowel u als uw kinderen zullen zich op de gebruikersdag welkom voelen. Naar alle waarschijnlijkheid zijn vertegenwoordigers van Ubuntu-nl, de Ubuntugebruikersgemeenschap in Nederland, aanwezig bij ons aan tafel.

Workshop 'Uw files redden met de PCToGo-stick'

Uw Windowsstelsysteem wil niet meer opstarten en op uw harde schijf staan nog enkele belangrijke files die u niet kunt missen. Linux en CompUsers staan klaar voor u! Op de door CompUsers verspreide PCToGo-stick staat de Linuxdistributie 'PuppyLinux'. Met deze portable Linuxomgeving kunt u toch nog bij uw verloren gewaande files. Uiteraard sturen wij u niet alléén het bos in: onder zorgvuldige begeleiding van medewerkers van het Platform Linux kunt u dit tijdens de workshop uitproberen op een van de laptops.

Lezing 'Ubuntu, vrijheid in verbondenheid'

Ubuntu is op dit moment verreweg de populairste Linuxdistributie. Niet alleen is Ubuntu heel populair, het is ook bijzonder: Ubuntu is niet alleen gebouwd rondom een technisch concept, maar rondom een filosofie. Het woord Ubuntu is afkomstig uit de Bantoe-talen en kan vertaald worden als "Menselijk-

Lezingen			
Tijd	Onderwerp	Inleider	Platform
Over de Vechtzaal			
1	10.00-11.00 De ins en outs van Ubuntu	Nicolaas Kraft van Ermel	Linux
2	11.10-12.00 Windows 7, hoe begin ik ermee	Sander Wendling	Windows
3	12.30-13.30 Kleurkalibratie voor DTP	Rinus Alberti	DigiFoto
4	13.45-14.45 Van bladmuziek naar concert	Evert Vinkenborg	Muziek
5	15.00-16.00 VOIP (Asterix)	John v.d. Laak	VoIP

heid naar anderen". Nicolaas A. Kraft van Ermel zal in een lezing ingaan op wat dit Afrikaanse filosofische principe voor de toepassing van ICT betekent en hoe de Ubuntu-filosofie kan bijdragen aan het oplossen van problemen die ICT met zich meebrengt.

Platform Muziek

In de lezing 'Van bladmuziek tot concert', in principe dezelfde als op de HCC-dagen, zal aandacht worden gegeven aan het maken en controleren van een partituur. Hierbij wordt het programma 'Encore' gebruikt, maar de aandacht is primair gericht op het nut van diverse aspecten die door dit soort programma's geboden worden.

Daarnaast kunt u in de grote zaal terecht met al uw vragen over muziek op de computer. Misschien vinden we niet altijd alle antwoorden, maar samen komen we vast een heel eind.

Platform DigiFoto

DigiFoto zal de fotostudio opstellen die we op de HCC-dagen niet mochten demonstren. We tonen hoe men met eenvoudige middelen daarmee portretten kan maken.

Er zal een model aanwezig zijn, maar liefst hopen wij op u en uw dierbaren, die zich willen laten portretten onder leiding van DigiFoto-leden. Tips hoe wél (en hoe niet) de lampen op te stellen en ook de goede manier van poseren.

Verder zal Rinus Alberti wat wetenswaardigheden over Picasa vertellen en Jur Nijkerk of Rinus (bij het ter perse gaan is dit nog niet helemaal duidelijk) zal op veler verzoek vertellen over het kalibreren en op elkaar afstemmen van computer, scherm en printer. Isja en Wessel zullen aanwezig zijn om uw vragen over het freeware-programma The GIMP te beantwoorden.

Platform WebOntwerp

Het Platform WebOntwerp zal zoals gebruikelijk weer proberen voor uw vragen op het gebied van websites en virtuele sociale netwerken een antwoord te vinden. Daarnaast wordt er tijdens de extra lange workshop geprobeerd waar te maken wat de Special Disk WebOntwerp telkens weer belooft: een volledige toolkit. We gaan met niets anders dan de WebOntwerp2010-schijf proberen een website in de lucht te brengen. Uiteraard wel met een laptop en een werkende internetverbinding, maar daarmee moet het dan ook lukken.

Koopjesmarkt

De HCC-dagen zijn voorbij, de geschenken van Sinterklaas en Kerst zijn uitgepakt en geïnstalleerd, en wat nu met dat werkende maar voor u verouderde materiaal. Andere hobbyisten willen die vaak wel hebben. Daarom organiseren we tijdens de CompUsersdag weer een koopjesmarkt in de Grote Zaal. Gratis voor leden van de CompUsers-ig.

Vraag uiterlijk 30 januari per e-mail aan evenementen@CompUsers.nl een verkoopplekje aan, bestaande uit ruimte op een tafel.

Meer evenementen

Voor alle duidelijkheid willen we in dit artikel gelijk maar de volgende evenementen aankondigen:

- Op 24 april is er een CompUsersdag met ALV.
- Op 25 september is er de Mega-CompUsersdag met meerdere groepingen.
- Van 26 t/m 28 november vinden de HCC-dagen plaats.

Via de SoftwareBus zullen we u zeker op de hoogte houden, maar u kunt deze data nu alvast in uw agenda noteren.

We gaan niet moeilijk doen, maar de volgende regels moeten in ere gehouden worden:

1. Niet aangemeld, géén plaats.
2. U moet lid zijn van CompUsers-ig.
3. De aangeboden hardware moet werken.
4. De aangeboden software moet legaal zijn.
5. U moet bereid zijn uw persoonlijke gegevens aan de koper te verstrekken i.v.m. gebruiksaanwijzingen en eventuele drivers.
6. Niet-verkochte materialen neemt u zelf mee terug.
7. CompUsers-ig is niet aansprakelijk voor de artikelen.

Workshops

	Tijd	Onderwerp	Inleider	Platform
Jachtkamer				
1	10.00-12.00	Een site maken met WebOntwerp 2010	René Suiker	WebOntwerp
2	13.45-14.45	Red je PC met de PctoGo-Stick	Nicolaas Kraft van Ermel	Linux
3	15.00-16.00	Fotobewerking Picasa	Rinus Alberti	DigiFoto

GigaHits 2010-1

Henk van Andel

De GigaHits begint het nieuwe jaar met 600 nieuwe programma's. En natuurlijk over een breed front, in bijna elke van de 200 categorieën die de GigaHits standaard kent, staat wel wat. Als je toch nog een lege directory vindt (dat zie je niet met het menu, maar 'diepspitters' zien dat wel bijvoorbeeld in de Verkenner), dan hoef je je niet ongerust te maken. We gebruiken een standaard 'directory tree', die niet altijd in zijn geheel benut wordt.

Een aantal categorieën komt deze keer extra aan bod. De belangrijkste daarvan laten we hieronder beknopt de revue passeren:

Printen, PDF, XPS, eBook & Co

In de categorie 'PDF' presenteren we zo'n 50 programma's. Want PDF is inmiddels uitgegroeid tot een 'wereldtaal' op het gebied van de uitwisseling van documenten. Met deze 50 programma's kun je PDF's maken, van PDF terug naar bijvoorbeeld Word, PDF's bewerken, splitsen, aan elkaar plakken, van een beveiliging voorzien of deze juist 'breken', en nog veel meer.

Ja, je hebt ook een PDF-reader nodig, zoals bijvoorbeeld het gratis Adobe Acrobat Reader. Dat soort programma's vind je op onze eerdere GigaHits.

PowerPoint converteren

In 'Kantoor-toepassingen/Presentaties' vind je van alles over PowerPoint, OpenOffice Presenter en dergelijke programma's. Deze keer hebben we zo'n tien programma's opgenomen waarmee je een PowerPoint bestand kunt omzetten naar een exe-bestand of een Flashbestand. Flash kun je openen in bijna alle browsers, mits de gratis Flash-extensie is geïnstalleerd.

Bestandsbeheer

De Windows Verkenner is nu niet bepaald het meest handige programma. Het werkt prima, maar heeft veel beperkingen.

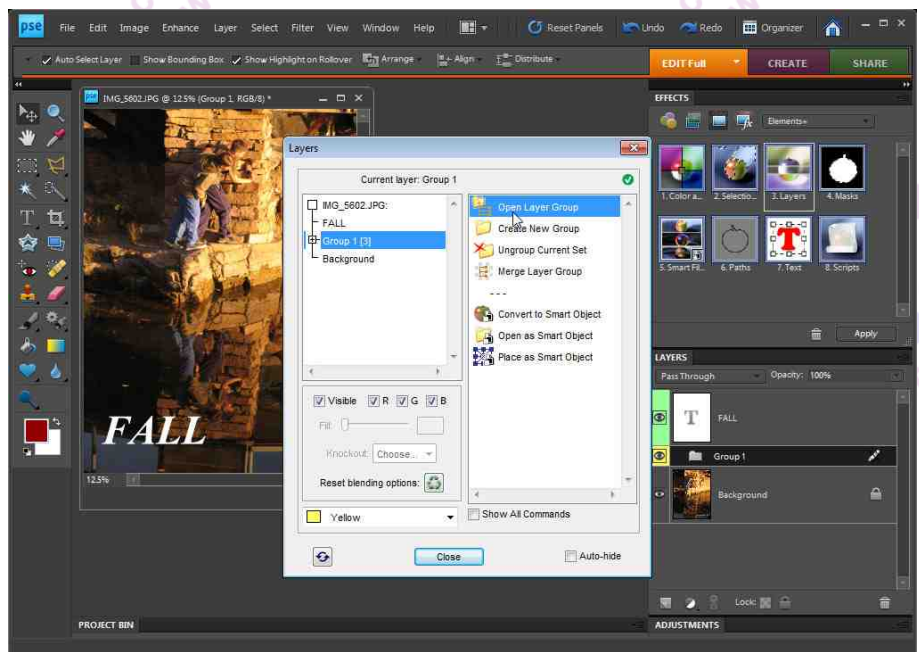
Onder 'Bestandsbeheer/File Managers' hebben we een aantal alternatieven opgenomen. Ook enkele aanvullende programma's.

Bestanden kwijt? Misschien helpen de programma's onder 'Bestandsbeheer/Herstel bestanden' je uit de brand.

Beeld & Digitale Fotografie

Een terrein dat nog steeds aan populariteit wint. En dat zie je ook aan het aanbod van programma's. Deze keer hebben we moeiteloos weer een kleine honderd nieuwe programma's op de GigaHits gezet. Waaronder het programma

'Elements+'. Hiermee tover je een groot aantal professionele functies van Photoshop in het veel goedkopere Photoshop Elements! Probeer het maar eens met een demo-versie van Adobe Photoshop Elements 8 (downloadlink:) en van Elements+ (prijs na verloop demo-periode slechts \$ 12).

Video & Film

Ook een erg populair terrein, met op GigaHits 2010-1 een kleine 50 nieuwe programma's.

Windows

We mogen dan soms wat extra aandacht aan alternatieve besturingssystemen, zoals Linux, geven, maar het is toch Windows dat de klok slaat. En dat vind je terug op de GigaHits, deze keer met meer dan 100 nieuwe programma's in de rubriek 'Windows'.

Snuffel rustig zelf op de GigaHits 2010-1 naar interessante programma's. Dat is reuze gemakkelijk met de opgenomen menustructuur. En natuurlijk kun je ook de ingebouwde zoekmachine gebruiken. Klik op de loop bovenin de toolbar van de GigaHits. Een verdere uitleg is nauwelijks nodig, want het werkt ongeveer net zo als bij Google & Co.

Virtuele wereldreis

Ook deze GigaHits hebben we 'bootable' gemaakt. Maar anders dan anders. Deze keer geen Linux 'distro' en ook niet een reeks systeemherstelprogramma's. Maar een heuse wereldatlas en virtuele wereldbol. Zoiets als Google Earth, maar dan geheel in de pc en desnoods zonder

internet. Maar met een internetverbinding kun je nieuwe kaarten ophalen, de actuele wolkenhemel bekijken, enzovoort.

Nou ja, kleine correctie. Marble werkt onder SUSE Linux met als desktop KDE 4.3. Maar daar merk je eigenlijk niets of nauwelijks wat van. Marble is dan ook een toepassing uit de educatieve hoek. Als je Marble stopt, dan houd je een minimale SUSE/KDE desktop over.

Start je pc op met GigaHits 2010-1 en de hele wereld ligt voor je open!

Jaargang 2009

Ook opgenomen is de gehele jaargang 2009 van de SoftwareBus (als PDF) en van de GigaHits. Van de laatste alleen de complete menustructuur en uiteraard de Previews.

Natuurlijk niet de software, want dat zou er echt niet op passen. Maar toch handig als je snel wat zoekt. Dat kan bijvoorbeeld met de zoekmachine op de GigaHits (klik op de loop in de menu-balk boven de Previews).

Bestuursleden gezocht

Op 24 april zullen enkele bestuursleden aftreden en niet meer beschikbaar zijn. De huidige penningmeester Peter den Boer gaat een politieke functie bekleden en kan dat niet verder combineren met zijn rol als penningmeester van CompUsers. Rob de Waal Malefijt gaat zich geheel richten op de rol van eindredacteur SoftwareBus en John van der Laak zal als kaderlid vooral bij activiteiten en evenementen betrokken blijven.

Kandidaten kunnen zich nu al aanmelden. We overwegen 'proef te draaien' voordat een bestuurskandidaat aan onze Algemene Leden Vergadering van 24 april wordt voorgesteld.

Penningmeester

Voor deze functie is kennis van administratie en financiën uiteraard een voordeel. Voor het beheer van bestanden is een nauwe relatie met de secretaris relevant. De uitvoering van de werkzaamheden is deels uitbesteed.

Bestuurslid

De taak is nog niet vast omschreven. We verdelen de rollen opnieuw aan de hand van de interesses en competenties van de bestuursleden. Heb je belangstelling voor een 'bestaande' rol in het bestuur of wil je juist wat nieuws inbrengen?

Belangstellenden kunnen zich per email of per telefoon melden bij de voorzitter. Na een korte telefonische communicatie kan een gesprek met een bestuursdelegatie volgen, waarin over en weer de ideeën worden uitgewisseld.

Henk van Andel
Voorzitter CompUsers
voorz@CompUsers.nl
0317-620085

● Marble, de digitale wereld ●

Henk van Andel

Marble is een interactieve wereldbol en wereldatlas. Het programma biedt een aantal 'views': atlas, OpenStreetMap, satelliet, aarde bij nacht, historische kaart 1689, maan, kaart, neerslag, temperatuur.

De achtergrond

Ken je 'Google Earth'? Uiterlijk heeft Marble hier wel overeenkomsten mee. Een belangrijk verschil is, dat Marble in principe een database aan boord heeft met gegevens. Het werkt dus ook los van internet. Maar als een internetverbinding beschikbaar is, kan Marble ook overweg met extra gegevens die dan beschikbaar zijn.

Het programma is 'Open Source' en gratis. Het is oorspronkelijk geschreven door Torsten Rahn, maar inmiddels zijn er natuurlijk legio 'contributors'.

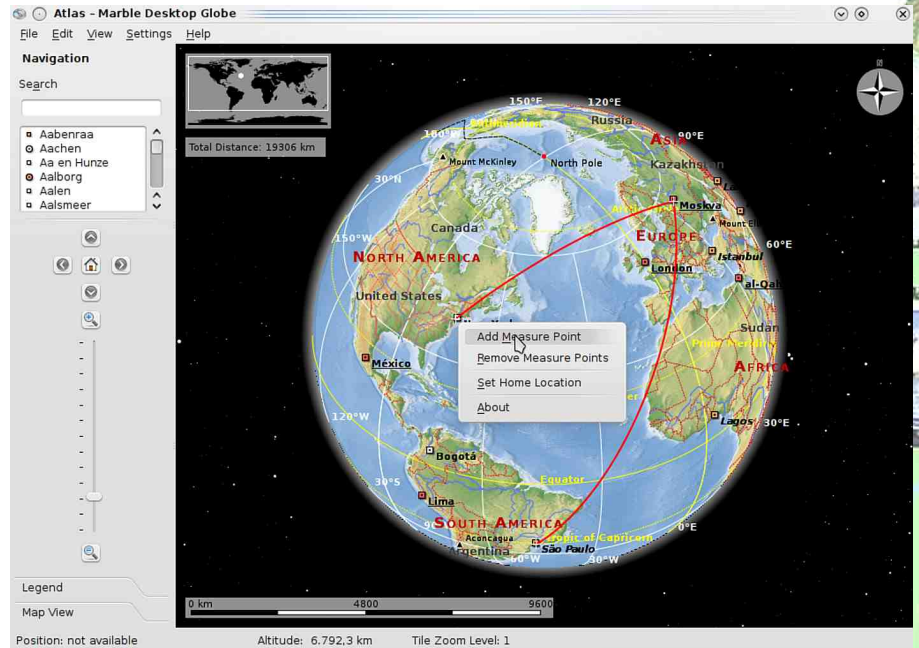
Dat Open Source karakter vind je terug in de opzet van Marble. Als je op een plaatsnaam klikt, dan kun je het bijbehorende Wikipedia-artikel oproepen. Marble maakt gebruik van de wegen- en stratenkaarten van het OpenStreetMaps project. Verder maakt Marble gebruik van veel openbare en ter beschikking gestelde informatie.

Opbouw van Marble

Als Marble opent, zie je links op het scherm het navigatievenster. Hier kun je instellen wat je wilt zien in het hoofdscherm. Er zijn de volgende mogelijkheden:

• Navigation

Hier kun je met pijltjes het deel van de globe of kaart dat in beeld is verschuiven en vergroten of verkleinen. Maar dat kan ook en volgens mij veel sneller en gemakkelijker door met de muis de kaart 'vast te pakken' en te verslepen. Vergroten en verkleinen gaat heel snel door aan het muiswiel te draaien. Door op het Home-symbool te klikken,

gaat de globe terug in de uitgangspositie. Nederland kwam bij mij dan centraal in beeld. Ik heb de indruk dat Marble op de een of andere manier weet waar je je (ongeveer) bevindt. Je kunt je thuishaven ook ingeven door op een plaatsnaam links te klikken en vervolgens 'Set home position' te kiezen.

Er is ook een venster om plaatsnamen te selecteren. Maar je kunt ook een plaatsnaam in een zoekvenster invullen, die dan spoorstralen in beeld verschijnt.

• Legend

De bekende 'onderzoek' van de schoolatlas. Je kunt hier overigens ook instellen of je ijs/gletschers, relief (hoogtevering) en de coördinatielijnen wilt zien op de kaart.

• Map view

Marble is niet zomaar 'een' atlas, maar een heleboel tegelijk. Je kunt kiezen door op een globe te klikken uit: Satelliet view, OpenStreetMap, Atlas, Earth at Night, Historical map 1689, Plain map (zonder 'kleuren'), neerslag en temperatuur zomer en winter. Naar keuze als bol, platte kaart of mercatorprojectie (zeevaart). En als je op aarde uitgekoken bent, ga dan naar de maan. Voor alle drie de soorten projectie.

Als dat nog niet genoeg is, dan kun je een aantal kaarten downloaden en in de programmamap op de juiste plaats erbij zetten. Die worden dan onmiddellijk zichtbaar, ook in het geopende programma. Beschikbaar zijn bijvoorbeeld een

aantal historische kaarten, de 'Natural Earth' (zonder menselijk ingrijpen), wat kaarten van de maan en Mars en een fietskaart. Gezien de mate van detail lijkt me die meer geschikt voor de Tour de France dan voor een zondagmiddagse fietsen.

Het detail van de kaarten is overigens toch niet zo overtuigend. Maar je mag een gegeven paard niet in de bek kijken. De kaarten zijn alle afkomstig uit gratis bronnen. En voor educatieve doeleinden zijn ze zeker meer dan voldoende.

Het deel van de aarde of kaart dat je ziet, kun je gemakkelijk instellen. Als je van 'Map view' wisselt, dan blijft het geselecteerde deel behouden. Je kunt dus heel snel wisselen tussen de verschillende 'views'.

MARBLE

Heb er kijk op

Er zijn ook enkele online diensten beschikbaar op de kaarten: foto's van Flickr en Wikipedia. Als deze ingesteld zijn, wordt op de kaart getoond waar een foto of een Wikipedia-artikel beschikbaar is. Door erop te klikken, komen deze in beeld. Vaak is er dan nog een keuze tussen overlappende foto's.

In de wolken en bij de tijd

Als je in de menubalk bovenaan 'View' uit klapt, kun je ervoor kiezen de wolken en de atmosfeer te zien. De atmosfeer is een soort schil rondom de aarde. Het **wolkendek** is zichtbaar in de 'Satellite view'. Je ziet het actuele wolkendek!

Door het aanklikken van 'Sun control' kun je laten zien waar de zon schijnt en waar het donker is op aarde. Je kunt dit voor elk moment van de dag en voor elke dag van het jaar doen. Heel erg leerzaam!

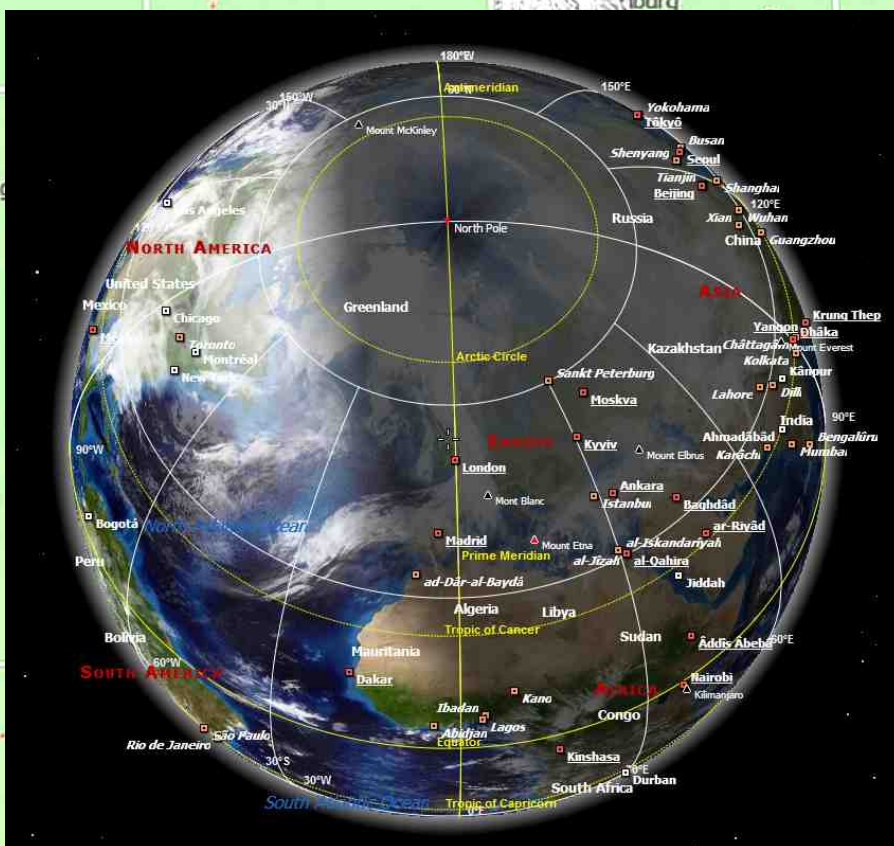
Configuratie en plugins

Een aantal instellingen kun je voor het programma vast leggen. Bijvoorbeeld kilometers of mijlen. Standaard is een aantal plugins geïnstalleerd. Later kunnen extra plugins worden geïnstalleerd. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een Weather plugin, om het actuele weer op de kaarten te projecteren.

Beschikbaarheid

Marble is beschikbaar voor de volgende platformen: Windows, Macintosh en uiteraard Linux.

Voor Linux is vooral de uitgebreide op opensUSE en KDE 4.3 gebaseerde zelfstandige applicatie interessant. Het onderliggende Linux en KDE merk je nauwelijks. Deze versie heeft een grote database met gegevens aan boord, dat nog aangevuld kan worden met gegevens die via internet verkregen worden.

De Windows-versie (steeds 18 MB groot) en Macintosh-versie zijn volledige programma's, maar zonder de database. De gegevens moeten dus on-line via internet verkregen worden.

Volgens publicaties is Marble beschikbaar in meer dan 30 talen. Ik heb hier naar gezocht, maar kwam niet verder dan het standaard-Engels.

Het programma is dus echt gericht op een breed toepassingsgebied. Het is ook mogelijk om Marble in een eigen toepassing te integreren. Ook dat is gratis.

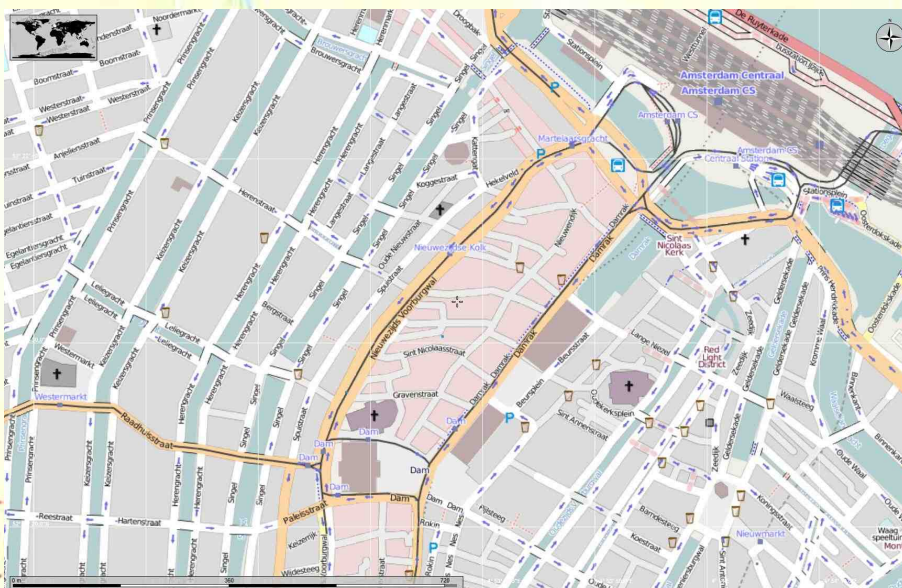
Marble is ook beschikbaar als live distribution. Het ISO-bestand kan op een CD-R gebrand worden waarmee de pc kan worden opgestart.

GigaHits 2010-1 is bootable met Marble; van het onderliggende openSUSE/KDE Linux merk je dan (bijna) niets. Er zijn ook een Windows- en een Mac-versie (zonder database).

Hardware

Ook op dit punt is Marble bescheiden. Er is geen speciale grafische hardware of software nodig. Op dit punt steekt Marble gunstig af ten opzichte van Google Earth en Google Maps, die voor een vlotte werking 3D graphics acceleration vergen.

Marble start zeer snel op.

The KDE Education Project

The KDE Education Project / Marble

Inform

- KDE-Edu Home
- KDE Home

Science Applications

- KalZium
- KStars
- Step
- Marble
- Info
- Download
- Visual Changelogs
- Screenshots
- User Manual
- Reviews & Awards
- Get Involved
- Compiling Marble
- Marble Techbase
- Credits: Authors
- Credits: Data
- Rocs

Search:

Search

Marble - Maps for Download

Marble - Maps for Download

This page contains a few packages that contain map data for the Qt-Only version of Marble. You can install this data manually.

Map packages

Preview	Description	Package
	Natural Earth III Tom Patterson, www.shadedrelief.com, 2008, License: Public domain Natural Earth III portrays the world environment in an idealized manner with little human influence. Version: 0.1	Download
	OpenCycleMap The OpenCycleMap was created by Andy Allan and Dove Stubbins, License: Creative Commons by-SA 2.0 A global cyclemap created by the OpenStreetMap (OSM) project. Version: 0.2	Download
	Mars NASA, Courtesy USGS Astrogeology Research Program, License: Public Domain Mars in natural colors based on Viking material. Version: 0.3	Download

● PCtoGO gaat verder ... ●

Henk van Andel

De PCtoGO USB-stick bleek een 'hit'. Inmiddels zijn meer 600 stuks via de eShop verkocht en geleverd. Iemand bestelde zelfs 10 stuks. Maar het bleek ook een nachtmerrie voor CompUsers. Foute leveringen en vertragingen achtervolgden ons. Lees het vervolg.

De levering van de PCtoGO-sticks bleek door leveringsproblemen vertraging op te lopen. Dit geldt vooral voor de SoftwareBus-abonnees die tijdens de HCC-dagen zo'n stick verwachtten. In mindere mate was de levering door onze eShop ook vertraagd.

CompUsers betreurt deze vertragingen. In dit artikel wordt uitgelegd wat de oorzaak was. Maar gelukkig is alles nu opgelost en worden de laatste PCtoGO-sticks snel verstuurd.

Vertraging

Als alles was gelopen zoals bedoeld, dan hadden we tijdens de HCC-dagen tweeduizend PCtoGO-sticks gehad. Volgende voor uitgifte aan SoftwareBus-abonnees tijdens de HCC-dagen en ook voldoende voor de eShop.

Maar de eerste deellevering uit China bleek defect en de tweede deellevering bleef uit. Ook een volgende leverancier liet ons in de steek. Om aan de vraag in de eShop te kunnen voldoen hebben we duurder moeten inkopen in Nederland en deze voorzien van de opdruk en verpakking van de eerste Chinese levering.

Inmiddels is de achterstand in de eShop ingelopen. Wat nog rest is de levering van ca. 1.200 stuks aan de SoftwareBus-abonnees die ons tijdens de HCC-dagen bezochten en de nieuwe abonnees. Hierop komen we verderop in dit artikel terug.

Een Sony USB-stick van 512 gigabyte in Chinese verpakking?

Chinese nep

We bestelden eerst duizend en later nog eens 1.000 2 GB USB-sticks in China. Bedrukt met ons logo, verpakt met ons drukwerk. Waarom China? Och, ze komen eigenlijk allemaal uit China. En als je bij jou om de hoek bedrukte sticks bestelt, dan komen die een aantal weken later ook uit China.

De eerste levering uit China zag er keurig uit. Precies zoals we bedoelden, keurige verpakking met ons eigen drukwerk. Eerst natuurlijk snel uitgeprobeerd; 30 MB erop en eraf. Prima!

Het binnenwerk van onze nep-sticks van 2 en 16 gigabytes

Maar 'uit China' bleek defect toen we de PCtoGO-image erop wilden zetten. In de zending zaten drie verschillende types. We dachten dat de zending defect was geraakt door een overdosis straling bij douane/veiligheidscontroles onderweg. Want zoveel defecte USB-sticks verzamelen van bovendien verschillende types, leek ons uitgesloten.

Een proefzending van een nieuwe leverancier bleek echter ook defect. We zijn toen op onderzoek uitgegaan. Wat bleek? Een aantal Chinese leveranciers sturen nepsticks!

Deze fakes melden zich keurig met de verwachte capaciteit, in ons geval dus 2 gigabyte. Op deze fakes is het eerste deel in orde. Ze lijken daardoor perfect. Dat gaat goed, totdat iemand er erg veel op gaat zetten en daarbij het goede eerste deel overschrijft. En dat deden we met de image van de PCtoGO-stick ter grootte van ca. 1 gigabyte.

In feite hebben de nepsticks een veel kleinere capaciteit dan de 'nominale' capaciteit. Maar aan het eind wordt alles

op een hoop geschreven. En bij het teruglezen wordt alles vanaf deze hoop gelezen.

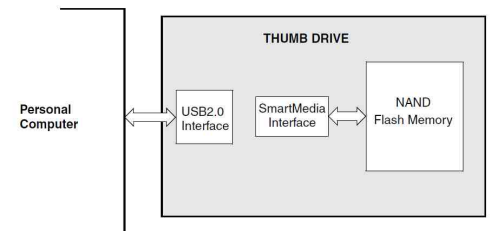
Het zal duidelijk zijn dat na het relatief kleine eerste stuk je gegevens verloren zijn. Dat merk je pas als het te laat is. Velen merken het nooit. Want het is wel leuk, zo'n 'tig' gigabyte stick. Maar ga je dat echt gebruiken? En als je ontdekt dat je gegevens verloren zijn, wie ontdekt dan dat dit veroorzaakt is door een nepstick?

Formatteren, schrijven, lezen, alles lijkt normaal te verlopen. Maar als je in het binnenste van zo'n nepper kijkt...

Een stukje techniek

Bij een tweede Chinese leverancier bestelden we als proef vijftig USB-sticks van 2 GB. We kregen echter tien sticks met de ongeloofwaardige nominale capaciteit van 128 GB. Zo meldde de stick zich onder Windows en Linux. En een keurig stickertje met hologram bevestigde deze indruk.

Maar ... om met Napoleon te spreken: 'L'histoire se répète'. Een zelfde soort euvel als bij de eerste zending.

Dan ga je verder op onderzoek uit. De twee belangrijkste componenten van een USB-stick zijn een controllerchip en een geheugenchip. We hebben een aantal sticks opengepeuterd en naar de inhoud gekeken. Wat bleek:

- de 2 GB sticks bevatten een geheugenchip van 512 MB volgens opdruk (maar ook daar wordt weleens mee geknoeid);
- de 128 GB sticks bevatten een geheugenchip waar de opdruk zorgvuldig

vanaf geschuurd is en die we nog niet hebben kunnen determineren;

- er waren (per ongeluk bij de eerste zending) ook 16 GB sticks; die bleken een geheugenchip te hebben die bedolven is onder een laag plastic en daardoor evenmin te determineren.

Duidelijk is dat alle types niet de geheugenchip bevatten zie ze ons voorspiegelen.

De controllerchip zet de seriële USB-signalen om en stuurt het geheugen aan. Deze chips zijn programmeerbaar. Hier wordt onder andere bepaald onder welke naam en met welke capaciteit een USB-stick zich meldt.

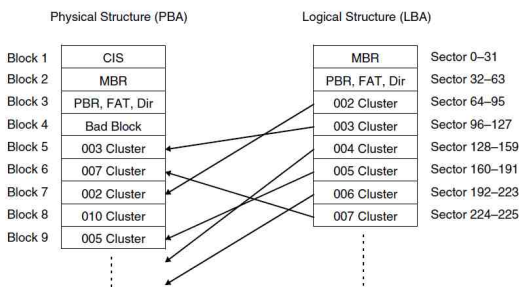

Figure 4-3. Logical to Physical interrelation

Bovendien wordt in de controller bepaald welk deel van het geheugen wordt geadresseerd. De fake sticks zijn zo geprogrammeerd dat het eerste deel correct wordt geadresseerd, maar aan het eind wordt telkens het zelfde stukje geheugen benaderd. Zowel bij schrijven als lezen.

De controllerchips zijn herprogrammeerbaar. Waarom? Omdat (net als bij harde schijven) bepaalde sectoren defect kunnen zijn. Bij een test worden de defecte stukjes 'weggeprogrammeerd' en vervangen door goede delen van de geheugenchip. Als je de capaciteit van een partij ogenschijnlijk identieke USB-sticks bekijkt, dan kunnen de nominale capaciteiten onderling verschillen. Jul-lie weten nu waarom dat zo is.

De 128 GB stick heeft een onbekende memory-chip, zie hierboven. Maar we vonden wel een utility om deze stick te herprogrammeren. Deze bleek een capaciteit te hebben van 128 MB in plaats van 128 GB. Och, het scheelt maar drie nullen. Maar met een 128 MB USB-stick kun je tegenwoordig nog geen kind blij maken.

Nou ja, het kan kennelijk nog erger:

Duistere praktijken

Een aantal Chinese leveranciers kan dus kleine sticks bij een bona fide fabriek kopen, deze eventueel zelf voorzien van een behuizing en omprogrammeren naar een hogere nominale capaciteit. Die verkopen ze dan voor de prijs van de grote capaciteit of bieden deze aan tegen een 'aantrekkelijke' prijs.

Het blijkt dat eBay vol zit met dit soort (vooral Chinese) USB-charlatans. En niet alleen voor USB geheugensticks. Ook voor MP3-spelers, SD-geheugen, iPods, iPhones, enzovoort.

Nu wil ik zeker niet alle Chinezen over één kam scheren. Regelmatig doe ik zaken met Chinezen en tot volle tevredenheid. Maar je kunt overal tegen een verkeerde aanlopen. Vervalsingen van merkgoederen zijn daar een voorbeeld van. Bij USB-sticks blijkt de kans om inferieur materiaal geleverd te krijgen extra groot te zijn. Maar ook vervalsingen van merkartikelen schijnen schering en inslag te zijn.

Natuurlijk gaan we 'achter de bedriegers aan'. Hierover loopt contact met de Chinese ambassade.

Gezien de afstand en de immense grootte van China hebben we daar geen hoge verwachtingen van. Bovendien is voorspelbaar dat de leveranciers zullen zeggen 'Ik wist dat ook niet....'. Maar we hopen met onze meldingen bij te dragen aan het stoppen van deze duistere praktijken.

USB-sticks testen

Om een nepper te ontmaskeren, is een speciaal testprogramma nodig. Je moet niet alleen testen of schrijven/lezen goed gaan, maar ook waar het weggeschreven/gelezen wordt. De meeste testprogramma falen in dit opzicht.

Bovendien worden ook vaak slechte chips gebruikt. Dan spelen diverse problemen door elkaar en wordt het analyseren extra bemoeilijkt.

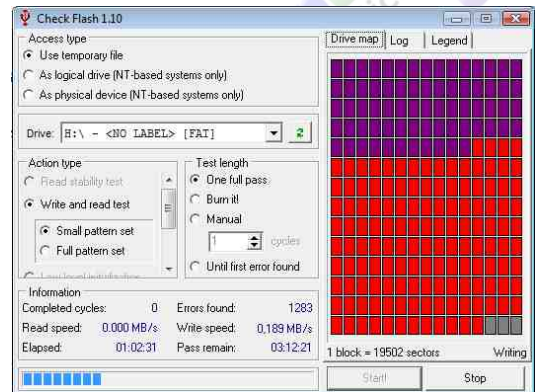
Het bekende CHKDSK trapt zonder blozen in de nepcapaciteit van de 2 GB stick (zie schermafbeelding).

```

C:\>chkdsk h:
Het type bestandssysteem is FAT.
Het volume is in gebruik door een ander proces. Chkdsk
rapporteert mogelijk fouten ook als er geen beschadiging is.
Het volumenummer is 4552-4F43
Controleren van bestanden en mappen...
De bestanden en mappen zijn gecontroleerd.
Het bestandssysteem is gecontroleerd. Er zijn geen problemen vastgesteld.

2.096.791.552 bytes totale schijfruimte
2.096.791.552 bytes beschikbaar op de schijf

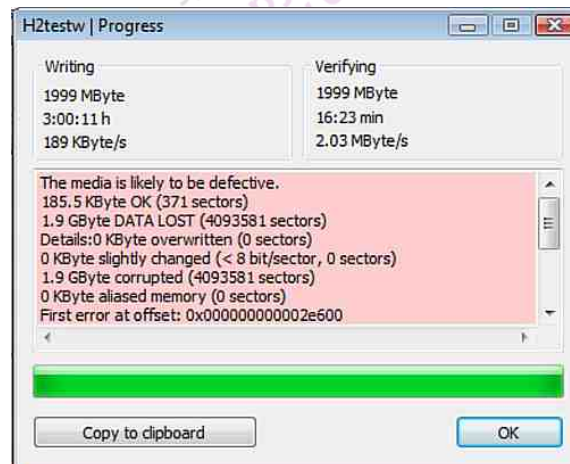
32.768 bytes per cluster
63.989 clusters in totaal op schijf
63.989 clusters beschikbaar op schijf
  
```


Het programma Check Flash 1.10 doet er lang over, maar geeft duidelijk aan dat er wat fout zit. Het rood geeft aan 'Physical drive error'.

Er is een 'hardcore' programma nodig om de fake USB-sticks in meer detail te ontmaskeren.

Een programma met dit in het achterhoofd is H2testw. Dit is geschreven door Harald Bögeholz van het Duitse blad 'c't Magazin für Computertechnik'.

Het programma schrijft eerst de gehele stick vol met informatie die ook de locatie op de stick aangeeft. Daarna wordt deze informatie teruggelezen, waarbij het programma controleert wat er nog van klopt.

Dit programma is onverbiddelijk! Maar het neemt er wel de tijd voor. Voor de 128 GB stick stond het de gehele nacht te stampen!

Workshop PCtoGO

Op 6 februari
geeft Nicolaas
Kraft van Ermel
om 13.45 uur in
de Jagtkamer
de Workshop:

**Red je pc
met de PCtoGO-stick**
Reserveer tijdig!

PCtoGO voor SoftwareBus- abonnees

De afgelopen tijd zijn we in de weer geweest met de Chinese leveranciers. Daar zijn we nu uiterst voorzichtig mee geworden. Ook hebben we gezocht naar leveranciers in Nederland tegen een verantwoorde prijs. Dat zit niet mee, de prijzen van USB-sticks lopen op.

We hopen nog de nodige USB-sticks op tijd binnen te hebben om met de SoftwareBus 2010-1 mee te kunnen sturen. Let wel: alléén voor de abonnees die tijdens de HCC-dagen ons bezochten en een PCtoGO-stick toegezegd kregen.

Mochten de sticks te laat binnen komen, dan zullen we die zo snel mogelijk separaat opsturen. Want wachten tot SoftwareBus 2010-2 in april a.s. lijkt ons geen goed plan.

Niets is perfect

De eShop leverde USB-sticks die we in Nederland kochten. Van de eerste partij (zwart) kwamen enkele tientallen terug met de volgende klachten:

Doet helemaal niets

Foutmelding 'No active document'
Foutmelding 'Tegen schrijven beveiligd'
Uiteraard kregen degenen met deze klachten een nieuwe geleverd. CompUsers kreeg onder garantie meestal een nieuwe. Soms blijkt een PCtoGO-stick bij nader inzien toch goed; er kan natuurlijk ook iets verkeerd zijn gegaan bij de gebruiker.

Het aantal foute exemplaren heeft niet alleen ons, maar ook de leverancier verbaasd. Misschien vergt ons PCtoGO-systeem veel van de sticks.

Van de tweede levering (rood) zijn nog geen klachten bekend. Afgezien van de kleur lijken ze als twee druppels water op de rode. Maar ze blijken toch van verschillende (Chinese) fabrieken te komen.

Maak zelf de PCtoGO-stick

Het 'bootable' maken van de PCtoGO-stick hangt af van de structuur van de USB-stick.

Hieronder wordt een procedure beschreven om van elk merk/capaciteit USB-stick een PCtoGO-stick te maken.

Wat je nodig hebt is:

- de programma's 'UnetBootin' en 'USB Image Tool'
- een image voor PuppyLinux en een image voor het PCtoGO-systeem

Deze staan op GigaHits 2010-1 (zie onder +PCtoGO) en zijn te downloaden vanaf www.CompUsers.nl/PCtoGO.

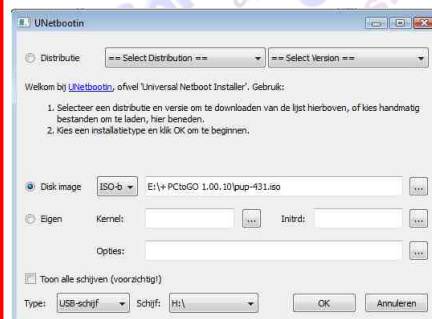
Bootable met Puppy Linux (optie)

Zorg ervoor dat je USB-stick geformatteerd is met een FAT32-partitie en een clustergrootte van 4096 bytes. Steek deze in een USB-poort. Steek geen andere USB-sticks in je systeem!

Het gemakkelijkst is nu om het bestand 'MakePCtoGO-PuppyLinux.bat' op te starten (dubbel klikken). Sta het programma zo nodig toe. Sluit het programma aan het einde af (dus niet de pc opnieuw opstarten).

Een uitgebreidere en flexibelere methode is als volgt. Start het programma 'unetbootin-windows-372.exe' op (dubbel klikken).

Je krijgt het volgende scherm:

Klik op de knop bij 'Disk image' en selecteer het bestand 'pup-431.iso' (op GigaHits 2010-1 in map '+ PCtoGO').

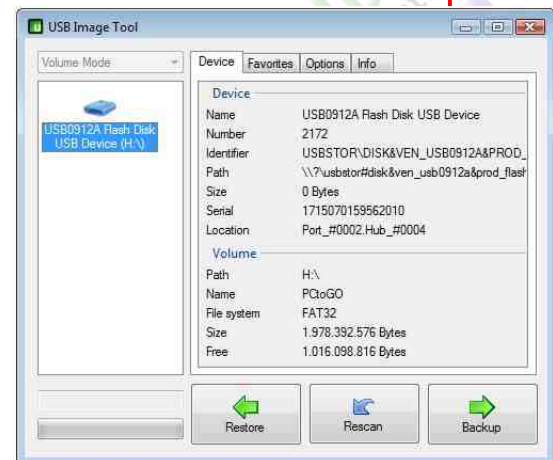
Kies zo nodig de juiste te beschrijven USB-stick. Maak hiermee geen fout! In het uiterste geval zou je bijv. je C-schijf met Puppy Linux kunnen overschrijven. Met als gevolg dat je systeem niet meer opstart of alleen nog Puppy Linux kan opstarten. Houd je dus strikt aan de beschrijving hierboven en doe niets extra.

Klik op OK. Na ca. 2 minuten is het programma gereed. Het programma stelt voor de pc opnieuw op te starten. Doe dat niet, maar sluit het programma af.

PCtoGO-systeem

Ook hiervoor is een simpele methode op GigaHits 2010-1, namelijk d.m.v. de batchfile 'MakePCtoGO-Systeem.bat'. Maar in deze batchfile moet het nummer van de USB-stick overeenkomen met het nummer dat 'USB Image Tool' geeft; zie afbeelding hieronder.

De volgende uitgebreide methode werkt altijd. Start vanaf '+ PCtoGO' het programma 'USB Image Tool.exe' op. Je krijgt dit venster:

Zorg ervoor dat het programma in het vakje links boven op 'Volume mode' staat.

Selecteer links je USB-stick en klik op de knop 'Restore'. Selecteer nu het bestand 'PCtoGO 1.00.10 Device Mode.imz' (NB: Dit had op de GigaHits eigenlijk 'PCtoGO 1.00.10 Volume Mode' genoemd moeten worden!!!) en volg de instructies van het programma op. Het schrijven van de ca. 1 gigabyte duurt rond de 10 minuten.

Als 'USB Image Tool' een foutmelding geeft, dan helpt meestal het even verwijderen en weer inpluggen van de USB-stick afdoende!

USB-stick groter dan 2 GB?

Het image van PCtoGO is 2 GB en op de stick wordt een partitie aangemaakt van 2 GB (eigenlijk iets kleiner, want de meeste sticks verliezen wat ruimte aan o.a. defecte 'sectoren').

Als je stick groter is en je het ruimteverlies wil terugwinnen, dan moet de grotere stick eerst bootable gemaakt worden (optie). Daarna alle bestanden naar de grotere stick kopiëren. Een wat omslachtige en zeer langdurige actie! Reken op minstens een uur.

● Maakt u al deel uit van onze online community? ●

Online communities zijn er in alle soorten en maten. Van uitgebreide sociale netwerksites tot gespecialiseerde wetenschappelijke discussieforums. Er zijn webforums over bijvoorbeeld het opvoeden van kinderen, over auto's of het bewerken van foto's. Of wat dacht u van chatsites, senioren gemeenschappen, webloggroepen of zakelijke netwerksites? Er zit voor iedereen wel wat bij.

Internetcommunities brengen mensen dicht bij elkaar. Simpelweg omdat ze een interesse of passie delen. Of omdat ze op zoek zijn naar oude bekenden. Via virtuele communities kun je kennis delen, foto's of video's uitwisselen, elkaar helpen of gewoon je sociale netwerk uitbreiden. Maakt u al deel uit van een online community? Een computervereniging als HCC kan uiteraard niet zonder een virtuele gemeenschap. We delen immers dezelfde interesse. Daarom zijn we in 2009 gestart met HCC!forums. We spelen hiermee adequaat in op de behoeften van onze leden: het uitwisselen van kennis, contact leggen en het ondersteunen van elkaar. Het forum trekt een groot aantal bezoekers en deelnemers. En dat is niet zo raar, want op ons platform vindt u informatie over de meest uiteenlopende onderwerpen en actuele thema's en het bindt mensen.

We zijn er voor onze leden. 365 dagen per jaar en 24 uur per dag kunnen HCC-leden op HCC!forums terecht om discussies te starten, vragen te stellen en te reageren. Er zijn voldoende onderwerpen op het forum aanwezig. U kunt meepraten over bijvoorbeeld digitale fotografie, satellietnavigatie en besturingssystemen. Meer weten over Windows 7? Op het forum wordt uitgebreid aandacht besteed aan dit onderwerp. Graag nodigen wij u uit om een kijkje te nemen.

Bekijk ook de Kennisbank op het forum. Hier vindt u praktijkgerichte en leerzame bijdragen rond onderwerpen die voor grote groepen forumbezoekers van belang zijn. Zo staat er informatie over antivirusprogramma's en mobiel internet op de laptop.

HCC!forums is populair, maar uiteraard zijn nieuwe deelnemers en nieuwe bijdragen welkom. Ik nodig u, als lid van de Interessegroep CompUsers, dan ook van harte uit om gebruik te maken van onze online community. Deel uw (unieke) kennis en kunde, en leer van de ervaringen van anderen. Heb online contact met leden met dezelfde interesses en stel uw vraag. Breid uw kennis uit, verrijk uw digitale leven.

Laten we er samen voor zorgen dat HCC!forums een nog grotere community wordt!

Kan ik rekenen op uw deelname aan HCC!forums? Bij voorbaat veel dank.

Petra Claessen
directeur en bestuurder HCC

Werken met Paint Shop Pro

Henk Rieke

Van foto naar tekening met kleur

Het maken van een 'gekleurde' tekening vanuit een foto die je gemaakt hebt, blijft een fascinerende bezigheid en geeft je de gelegenheid om allerlei toepassingen van Paintshop Pro uit te proberen. Het principe van deze aflevering stelt je in staat om afbeeldingen op velerlei wijze te bewerken. Het is niet nodig dat deze afbeeldingen uitsluitend met je camera gemaakt zijn. Met behulp van een scanner kun je ook afbeeldingen uit de gedrukte media in je computer invoeren. Of een kopie van een internetafbeelding gebruiken als bron en op dezelfde wijze bewerken.

Een goede sportfoto, modefoto, vakantiefolderfoto en dergelijke, is daar vaak heel geschikt voor. Het voorbeeld van deze aflevering is weer gemaakt met PSP 9, maar kan ook met de daaropvolgende edities gedaan worden. Voor PSP 8 gelden andere regels. Een download van PSP 12 is te vinden op www.corel.com en die kun je 30 dagen uitproberen.

Gekleurde tekening

Selecteer de afbeelding die je wilt bewerken.

Menu VENSTER < Dupliceren.

Sluit het origineel en werk verder op de kopie.

Menu VENSTER < Dupliceren.

Menu AANPASSEN < Kleurtoon en Verzadiging < Kleurtoon/verzadiging/helderheid
- schuif de verzadiging omlaag naar -100, zodat er een zwart/wit-afbeelding ontstaat.

OK.

Menu EFFECTEN < Kunstzinnige effecten < potlood < bijv. luminantie -65; vervaging 12; intensiteit -33, kleur wit. Hier zijn een groot aantal mogelijkheden afhankelijk van je afbeelding; de bedoeling is een zo duidelijk mogelijke tekening te maken met zo min mogelijk vullingen in de 'open' vakken die later met kleur gevuld moeten worden.

Menu LAGEN < Nieuwe aanpassingslaag < curven. Merkteken linksonder één ruimte naar boven en twee ruimten naar rechts. Rechts wordt nu als invoer 125 genoteerd en als uitvoer 60. Hier zijn ook veel mogelijkheden, maar het resultaat moet een zo eenvoudig mogelijke duidelijke zwart/wit tekening opleveren.

Menu LAGEN < Samenvoegen < alle lagen samenvoegen.

Aktiveer de kopie van het origineel; in principe is deze achter je tekening op het scherm zichtbaar.

Menu BEWERKEN < Kopiëren.

Aktiveer de laag met de tekening.

Menu BEWERKEN < Plakken < plakken als nieuwe laag (raster 1). De kleurlaag ligt nu bovenop de tekening (achtergrond)

Scherf LAGEN < Breng de transparantie van de bovenste laag (de kleurlaag) terug tot 50%.
Eigenschappen laag: 'hard licht'.

Menu AANPASSEN < Kleurtoon en verzadiging < kleurtoon/-verzadiging/helderheid.

Schuif de verzadiging naar boven ca. 90. De kleur wordt intenser, en er komen wat kleuren bij.

OK

Menu LAGEN < Samenvoegen < alle lagen samenvoegen.

Menu AFBEELDING < Fotolijst < naar eigen keuze.

Menu AFBEELDING < Randen toevoegen < een extra witte rand om de afbeelding maken om ruimte te scheppen voor je onderschrift.

Gereedschap TEKST < kies lettertype, grootte en kleur, activeer tekst, type tekst en plaats deze in de juiste positie.

Menu LAGEN < Samenvoegen < alle lagen samenvoegen.

Voorbeeld van een foto omgezet naar tekening met kleur

Je originele afbeelding moet nu in een gekleurde tekening zijn omgezet.

Veel succes en plezier, met de beste wensen voor 2010.

Henk Rieke
henkrieke@casema.nl

—● Platform Veiligheid? Wat stelt dat voor? ●—

Ruud Uphoff

Tijdens de kaderdag 2009 heb ik het voorgesteld: "Laten we als HCC en dus ook als CompUsers eens flink proberen de neuzen van deze wereld richting veiligheid te laten wijzen." Want knappe lieden hebben inmiddels ontdekt daar wereldwijd maar liefst een op de drie systemen besmet is met malware.

De tijd van het virusje dat door kwajongetjes als misselijke grap werd verspreid is allang voorbij. Het gaat nu om uiterst criminele netwerken die systemen besmetten met een achterdeur waarlangs ze hun spam de wereld in kunnen sturen. En tegen de meest geavanceerde malware is, eenmaal geïnstalleerd, weinig meer te doen.

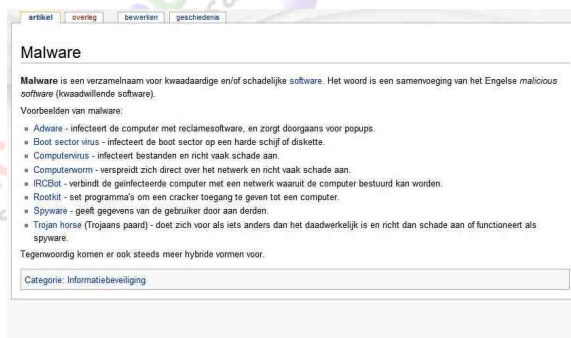
Naast het aanbrengen van veiligheidsvoorzieningen die al of niet reeds op het systeem zijn geïnstalleerd, is daar de eigen verantwoordelijkheid. De veiligheidsgordel in je auto is niet bedoeld om je zo roekeloos mogelijk te laten rijden en veilig met 120 km/h tegen een boom aan te knallen.

Aha, dat snapt iedereen toch?

Elders in dit nummer roept Rein de Jong o.a. dit:

Veiligheid beperkt zich niet tot Windows 7. Het is veel omvatter. We moeten ook kijken naar ons eigen gedrag. Vergeet niet: ook al zitten we thuis, we in zijn in de grote boze buitenwereld. Doordat we ons vaak in onze eigen vertrouwde omgeving bevinden, wanen we ons veilig. Dat is, op zijn zachtst gezegd, misplaatst!

Een van de eigen verantwoordelijkheden, het bewust veilig werken, is werken onder een beperkt account. Eigenlijk een

verkeerde voorstelling van zaken, als zou 'beperkt' een uitzondering zijn. Ik spreek liever van een 'normaal account' tegenover een account met extra privileges voor systeembeheer. Dat werken onder een beperkt account te lastig zou zijn, kan onder Vista en Windows 7 niet staande worden gehouden.

Deze systemen slagen er namelijk in om software als brandhout (beoordeeld naar veilig omgaan met OS) toch correct te laten werken. Maar het is toch van de zotte dat simpele conventies, die een applicatie sinds Windows 95 al behoort te volgen, nog steeds uit puur domme onkunde niet worden nageleefd? Het kost namelijk niets en het vraagt ook geen aandacht van de gebruikers. Elk verweer vanuit de commerciële hoek kan dan ook simpel naar het koninkrijk Zwetsonië worden verwezen.

En dan hebben we de club die dit veilige systeem heeft gemaakt, die veilig werken onder een beperkt account propageert, maar daar vervolgens maling aan heeft door de gebruiker ertoe te bewegen Windows Live Mail meteen na installatie onder een beheersaccount te gaan gebruiken. Zijn we dan nog te redden?

Nu denk je misschien: "Nou ja, het was Microsoft, hè?" Dezelf-

de idioten die ooit een gammel besturingssysteem als Windows 95/98 als kippen zonder kop aan het internet hing. Maar nee, ook veelgeroemde andere applicaties, met name geroemd als we bezig zijn ons lekker tegen Microsoft af te zetten, vinden leuk doen voor de gebruiker belangrijker. Ook Firefox en Opera willen meteen na installeren opstarten. Dat vinkje behoort er gewoon niet te zijn!

Software verzamelen? Nee, maar wat wel?

Veilig werken is geen kwestie van software verzamelen. Je maakt een systeem niet veiliger door de firewall van Windows door een ander product te vervangen en allerlei systeemvertragende rommel te installeren, behoudens goede AV-software.

In het verleden kwam de SoftwareBus met de bij velen nog wel bekende beoordelingen. Bij het stijgen van de berg software op elke DVD was die service helaas niet meer te handhaven. We zouden daar vele tientallen vrijwilligers voor nodig hebben met een flinke dagtaak. Maar wat mogelijk wel een kans heeft, is het beoordelen van software, puur op ondersteuning van het veiligheidsconcept van Windows en op het respecteren van de privacy van de gebruiker. Dit zijn maar een paar simpele eisen:

- De software moet als volledig installatiepakket te downloaden zijn. Dus niet alleen een installatiebestand dat de rest online ophaalt tijdens installatie.
- De software moet tijdens installeren geen verbinding met internet nodig hebben.
- Software installeert standaard onder %programfiles% (normaliter C:\Program Files)
- De software plaatst items voor het opstarten, in het startmenu voor iedereen, op het bureaublad voor iedereen, etc. Ze is daar, na overschakelen op een normaal account, te starten.
- De software geeft niet de optie om aan het einde van het installatieproces meteen te starten.

Na het verschijnen van elke SoftwareBus beschik je over een forse verzameling nieuwe software. Ik ben op zoek naar mensen die een aantal van deze programma's op bovenstaande criteria wil onderzoeken. Welk programma? Dat kies je zelf: dat wat je het meest interesseert. Wie hieraan wil meedoen stuurt even een mailtje aan Ruud Uphoff: p-en-v@ruphoff.net

Van het aantal vrijwilligers hangt af of we hiermee iets zinnigs kunnen gaan doen. Daarnaast is het de bedoeling websites en software in de toekomst te beoordelen op de mate waarin zij de privacy en veiligheid van de bezoekers daadwerkelijk respecteren.

Rhino: Windows 7 veiligheid

Rein de Jong

Al eerder schreef ik een artikel over veiligheid. In grote lijnen geldt dat artikel (verschenen in de SoftwareBus 2005-3) nog steeds. Met het verstrijken van de tijd zijn de gevaren gewijzigd en de tegenmaatregelen aangepast. Bedreigingen zijn toegenomen en doortrapper geworden. Slimme criminelen bedreigen ons. Zij vinden steeds nieuwe wegen naar onze pc die niet per definitie worden beveiligd. Zelf zullen we dus steeds meer alert moeten zijn! Deze verhandeling gaat over de gevaren die ons bedreigen en over wat we kunnen doen onder Windows 7 om zo veilig mogelijk bezig te zijn.

Veiligheid beperkt zich niet tot Windows 7. Het reikt verder dan dat. Ons eigen gedrag is mede bepalend. Vergeet niet dat we, ook al zitten we thuis, in de grote boze buitenwereld zijn. Doordat we ons vaak in onze eigen vertrouwde omgeving bevinden, wanen we ons veilig. Dit is op zijn zachtst gezegd misplaatst!

Ruud Uphoff heeft in het vorig nummer al een artikel geschreven over veilig gebruik van de pc. Ik zal daar zoveel mogelijk op aansluiten of naar verwijzen.

Bedreigingen

PC en internet hebben ons veel zegeningen gebracht. Denk aan contacten, vrijheid, kennis en het samen werken aan projecten. Op het net zijn echter ook gevaren die ons bedreigen. Over het algemeen is het met de beveiliging van de computer en de internetverbindingen slecht gesteld. Onbeschermd op het internet en je pc is binnen minuten gekraakt! Tijdens een tv-uitzending werd een onbeveiligde pc met het internet verbonden. Binnen vier minuten was de eerste hacker binnen! Na een kwartier waren er drie hackers actief.

Zelf zijn wij echter de grootste bedreiging voor de pc. Door het per ongeluk wissen, niet beschermen van originelen, overschrijven van bestanden, gebruik van recovery-disks, een datafout of defecte hardware berokkenen wij de meeste schade. We moeten ons dus allereerst beschermen tegen onszelf. Pas dan komen de virussen en andere malware in zicht. Ook voor hackers ben je een makkelijke prooi.

Denk nu niet: "Dat overkomt mij niet; ik ben niet interessant genoeg om te hacken." Je bent dat wel! Er is namelijk geld mee te verdienen! En overal waar geld te verdienen valt, zijn er kapers op de kust! Binnen het hackerswereldje

wordt 1,5 miljard euro omzet per dag gegeneerd! Momenteel wordt er 2,5 eurocent per gekraakte pc betaald. Voor gestolen Nederlandse of Belgische creditcardgegevens wordt 4 euro betaald. Voor Amerikaanse creditcards 6 cent!

Ook is je identiteit geld waard. Je identiteit kan worden 'gestolen' door wat je aan gegevens achterlaat op het web. Wanneer ook nog eens je pc wordt gehackt, is het al helemaal kinderlijk eenvoudig. Die gestolen identiteit kan worden gebruikt om leningen af te sluiten, goederen te bestellen, een BV op te richten. Het zal je maar gebeuren. Ook een dreiging is het gebruik van je processor en schijfcapaciteit. Bijv. door het verhuren daarvan. Zo kan je pc op eens in een kinderpornonetwerk opgenomen worden. En als er iets is wat je niet wil ...

Door het verschuiven van toepassingen van de locale pc naar het web (Cloud-Computing) nemen dreigingen toe. Ook deze toepassingen maken het makkelijker om informatie over ons in te winnen. We zijn potentieel een doel voor kwaadwillenden. Immers wanneer zo'n dienst een fout maakt, dan kunnen de door ons toevertrouwde gegevens zo maar op straat komen te liggen. Of erger, men kan er wijzigingen in aanbrengen.

Door het verschuiven van de toepassingen van de desktop naar het web worden de browsers (Internet Explorer, FireFox, Chrome, Safari etc...) een nog groter doelwit. Denk hierbij ook aan de invoegtoepassingen en andere uitbreidingen voor de browsers. Ook daar kunnen kwetsbaarheden in zitten. Met name pdf- en flash-uitbreidingen, die in praktisch elke browser zitten, zijn een dankbaar doelwit.

Hoe ons te beschermen?

Wat kunnen we tegen al die bedreigingen doen? Allereerst organisatorische

maatregelen: de rol van de gebruiker. Daarbij valt te denken aan:

- Veiligstellen van gegevens (Back-up)
- Gevaar niet uitlokken
- Kies verschillende mailadressen
- Wees wijs met wachtwoorden
- Sluit je netwerk af voor kwaadwillenden

Nast organisatorische maatregelen kan software een rol vervullen in het beveiligen van je gegevens. Het zijn maatregelen die je pc traag maken. Het zijn poortwachters. Vergelijk het met de veiligheidsdienst en douane op Schiphol. Hoe veiliger je de pc wenst te maken, des te meer tijd kost het om gebruik te maken van de nuttige dingen die je wenst te doen met de pc. Het is altijd een afweging tussen veilig willen werken en gebruiksgemak. Welke programma's kunnen het werken met de pc veiliger maken:

- Antivirusprogrammatuur
- Antispywareprogramma
- Antirootkit
- Antiphishingprogramma
- Firewall

Zorg wel dat je het UAC van Windows 7 in de hoogste stand hebt staan en niet als administrator werkt. Wanneer jezelf alert bent, wanneer je niet op louchesites komt, dan kun je eigenlijk zonder al die softwarematige tegenmaatregelen. Resultaat is een heerlijk snelle pc!

Voorzorgsmaatregelen

Back-up

De meest universele voorzorgsmaatregel is de back-up. Deze vrijwaart ons van dataverlies. Dataverlies is iets vreselijks. Je zult maar

een artikel, verweerschrift of de foto's van je pasgeboren (klein)kind kwijt zijn! Een (brand)veilig opgeborgen back-up, mits goed en regelmatig uitgevoerd, behoedt je daarvoor. Wees niet te zuinig om te investeren in een goede back-upvoorziening. Combineer een aantal technieken. Het gekke is dat 85% van de gebruikers zelden of nooit een back-up maakt. Zeker wanneer je weet dat 40% van de mensen allerlei persoonlijke informatie op zijn pc van onschatbare waarde vindt.

Een back-up maak je (minimaal) van je persoonlijke gegevens:

- Mijn Documenten
- Foto's
- Programma-instellingen/sleutels
- Favorieten
- E-mail/Adresboek

Op:

- Netwerkschijf, DVD, Externe harde schijf, internet

Met:

- Gratis programma's zoals:
- Windows 7 back-up
- SyncBackSE free
- Picasa back-up
- Rsync back-up

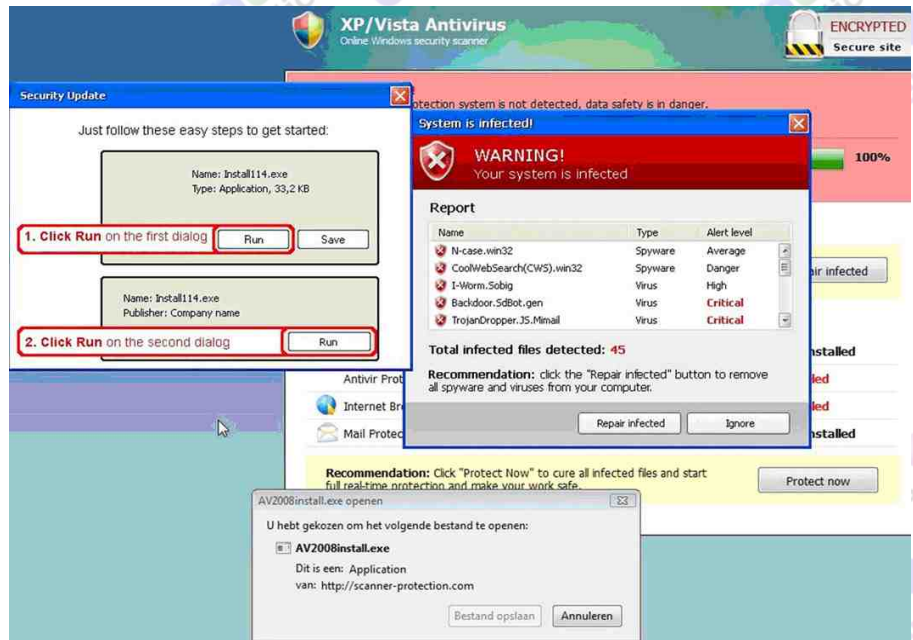
Lok het gevaar niet uit

Doordat we vaak vanuit de vertrouwde omgeving werken, hebben we een misplaatst gevoel van veiligheid. Net als in de gewone omgeving zijn er op het internet veilige en onveilige omgevingen. Je kunt je voorstellen dat de kans om een trojan horse te krijgen op de site van hema.nl kleiner is dan wanneer je op zoek gaat naar muziek en programmatuur. Zeker wanneer het illegale programmatuur/muziek betreft. Dus weet waar je surft! Download alleen vertrouwde en betrouwbare software!

Laat je ook niet verleiden door angst. Raak niet in paniek wanneer opeens in je browser staat dat je besmet bent en programma XYZ moet downloaden om je te beschermen. Afgelopen jaar zijn veel mensen besmet geraakt door nep-antivirussoftware (Bijv: XPsecurity-Center en VirusRemover 2008).

Versleutel vertrouwelijke gegevens. Windows 7 Professional en Ultimate kunnen dat van huis uit (EFS-encryptie). De andere versies moeten hun toevlucht zoeken tot alternatieve programma's. TrueCrypt is daarvoor een prima kandidaat.

Beperk ook je rechten. In Windows 7 is het eenvoudig om als gebruiker met beperkte rechten te werken. Moet er dan iets gebeuren waarvoor beheerdersrechten noodzakelijk zijn, dan geeft UAC (dat natuurlijk in de hoogste stand staat) een waarschuwing en de mogelijkheid om het wachtwoord van de beheerder in te voeren. Kwaadaardige software meldt zich dan ook en kan nergens bij!

Nep-antivirussoftware

Werk dus minimaal met twee accounts. Eén als beheerder en één voor een of meer gebruikers met beperkte rechten!

Verschillende e-mailadressen

Het scheiden van je adressen voor verschillende doeleinden voorkomt spam en andere ongewenste mail. Vluchtige e-mailadressen dragen bij aan het vermijden van ongewenste sporen. Maak verschillende aliansen voor:

- vrienden en bekenden
- piet.janssen@hcc-net.nl

Gebruik daarnaast een spamfilter. Naar mijn idee een taak voor de provider. Doet hij dat niet, dan is Thunderbird een goed e-mailprogramma met ingebouwd spamfilter of kijk eens naar Spamfighter.

Wees Wijs Wachtwoorden

Het is makkelijk om één simpel wachtwoord te hebben voor alles en nog wat. Veilig is dat niet! Je kunt je voorstellen dat een wachtwoord, dat zowel voor bankzaken als voor Hyves wordt gebruikt, niet veilig is. Eenmaal gekraakt

UAC prompt naar Admin rechten

bedrijven

- meneer-pjanssen@hcc-net.nl
- nieuwsbrieven
- nwsbfr.janssen@hcc-net.nl
- op het internet
- inet.janssen@hcc-net.nl
- of een vluchtig adres:
- xx uur: spambox (my-spambox plugin voor firefox)
- xx mailtjes: spamgourmet.com

ligt er veel voor de kraker open. Neem dus verschillende wachtwoorden voor verschillende veiligheidsniveaus. Gebruik verschillende tekens en maak het wachtwoord minimaal 10 tekens lang. Lengte is belangrijker dan tekenset. Wijzig wachtwoorden die gevoelige informatie beschermen regelmatig. Gebruik op internet andere wachtwoorden dan lokaal. Laat ook die wachtwoorden

verschillen per site! Neem voor internet een raamwerk. Bijv. ww_deel1_xxx_deel2. Dat xxx verschilt dan per site. ww_deel1_hv_deel2 voor hyves; ww_deel1_mp_deel2 voor marktplaats. Gebruik voor je wachtwoorden een veilig programma op ze op te slaan. Voorbeelden hiervan zijn PINs en KeePass. Beide zijn al eerder door mij beschreven. Zie eerdere uitgaven of mijn site.

Dicht je netwerk

Indien mogelijk alleen een bekabeld netwerk gebruiken en dat voorzien van een goede hardwarematige firewall van de router, server of de provider. Naast het feit dat een bedraad netwerk sneller is, is het moeilijker te kraken. Je moet immers fysiek toegang hebben om het te kunnen tappen. Een draadloos netwerk is altijd af te tappen. In eerste instantie ziet de tapper alleen versleutelde gegevens. Die zijn te kraken! WEP versleuteling binnen de minuut! WPA/TKIP in een paar minuten. WPA-2 duurt erg lang, maar is ook te kraken. Een aantal KPN-routers met WPA-2/TKIP is ook in minuten te kraken door een configuratiefout. Hierover is al eerder een artikel in de SoftwareBus verschenen.

De firewall in de router moet zo worden ingesteld dat de poorten op 'stealth' staan. Stealth wil zeggen: onzichtbaar. Dat is beter dan gesloten. Een gesloten poort nodigt uit tot inbreken. Een verborgen poort loop je voorbij. Testen bij www.grc.com.

Dicht lekken in de software

Internet-inbrekers gebruiken bekende achterdeurtjes en lekken die in de software zitten. Zodra er een lek wordt ontdekt, wordt software geschreven (botjes) die op zoek gaan naar kwetsbare pc's. Draai daarom regelmatig updates! Windows 7 staat zo ingesteld dat het regelmatig updates voor Microsoft-producten binnenhaalt en installeert. Laat zo mogelijk de standaardinstellingen staan. Dat is: automatisch ophalen en installeren. Maar niet alleen Microsoftupdates installeren. De belangrijkste programma's die je moet updaten zijn:

- virusscanner
- browser (FireFox, Safari, etc.)
- Adobe Reader en Flash Player
- Java Runtime Environment

Om te weten of er gevaarlijke lekken zijn kun je een abonnement nemen op de bulletins van de waarschuwingdienst.nl en viralert.nl.

Rol van de software

Antivirusprogrammatuur

Dit is je hoofdbeveiliging! Het programma moet alle bestandsingangen (Bijv. Download-, Temp- en Windows-map) op de pc bewaken en aanslaan wanneer een programma iets wil doen wat niet

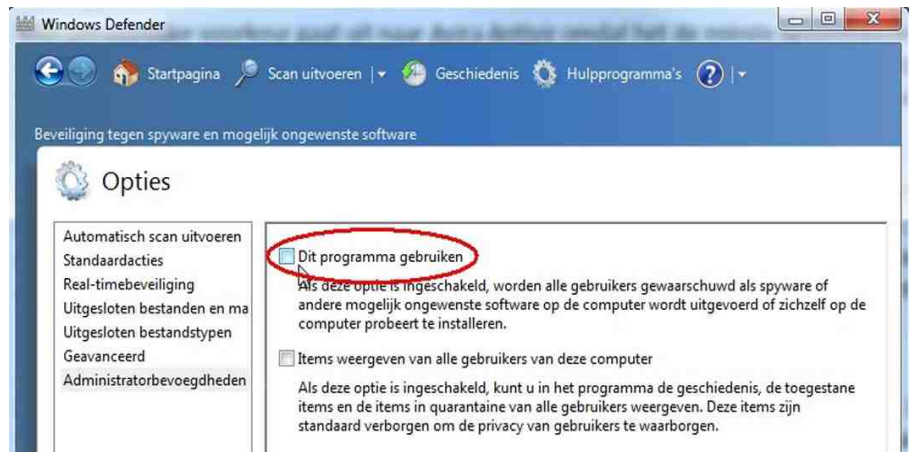
door de beugel kan. De meeste malware wordt afgevangen op basis van herkeningsbestanden. Daarin staan tekenreeksen/opdrachtssignaturen die als verdacht staan aangemerkt. Daarnaast kan een aantal antivirusprogramma's ook scannen op basis van heuristiek. Dat wil zeggen dat er naar verdacht gedrag (bedreiging/risico) van een programma wordt gekeken. Op basis daarvan wordt ingeschat of het al dan niet een virus kan zijn. Je kunt je voorstellen dat deze wijze van analyseren tot foutieve conclusies kan leiden (zgn. false positives). Het scannen van e-mail, beveiligen van je browser en dat soort dingen vind ik onnodig. De meeste fabrikanten van antivirusprogrammatuur willen je dat, appelerend aan angst, wel graag verkopen, maar het is onnodig. Het scannen van de mail is m.i. een taak van de providers. Hoe meer zij vangen voordat het wordt verspreid, des te meer bandbreedte is er over voor nuttige zaken. Immers wanneer een basisscanner aanslaat zodra een virus zich op de harde schijf wil nestelen is dat vroeg genoeg. Waarschijnlijk had je het bewuste mailtje voordien zelf al verwijderd. Je bent toch niet gek! Ook hoeft die heuristiek van mij niet zo. Een scanner op basis van actuele handtekeningbestanden gecombineerd met

de product. Alleen scannen. Niet installeren! F-Prot voor DOS of een online scan van Kaspersky of Eset.

Virusscanners scannen standaard alle bewegingen die op de harde schijf plaats vinden. Ook die gebieden waarvan je zelf wel weet dat er geen virus is. Zoek in de configuratie van de scanner naar de instelmogelijkheden en sluit die gebieden van on-access (bij toegang) scanning uit. Denk hierbij aan: mijn documenten, program files, foto's, muziek, films, en wat je nog meer kunt bedenken.

Antispyware

Deze tak van sport wordt meer en meer óók door de antivirusprogramma's uitgevoerd. Windows 7 is standaard uitgerust met Windows Defender. Dat wordt na installatie van MSE uitgeschakeld omdat MSE de taak voor zijn rekening neemt. Ook wanneer je een andere virusscanner of antispywareprogramma in gebruik neemt, is het goed om na te gaan of het de functie van Defender wellicht ook vervult. In dat geval Windows Defender uitschakelen! Start Windows Defender > Hulpprogramma's > Opties > Opties voor beheer > Verwijder het vinkje bij: "Windows Defender gebruiken" > Klik op opslaan.

Defender uitschakelen

UAC van Windows 7 in de hoogste stand geeft afdoende veiligheid. Je dient je namelijk af te vragen waarom UAC je toestemming vraagt. Is dat een toevallige actie of een actie die je zelf in gang hebt gezet. (Zie ook het artikel van Ruud Uphoff in SoftwareBus 2009-6).

Goede gratis antivirusproducten zijn (in alfabetische volgorde):

- Avast Home (NL)
- AVG Antivirus Free (NL)
- Avira Antivir
- Microsoft Security Essentials (NL)
- Panda Cloud Antivirus

Mijn persoonlijke voorkeur gaat uit naar Avira Antivir omdat het de minste systeembronnen gebruikt en hogelijk configureerbaar is. Als goede tweede zie ik Microsoft Security Essentials (MSE). Scan ook af en toe eens met een twee-

Wil je heel graag een apart antispywareprogramma, kijk dan eens naar de gratis Spybot. Installeer dan niets resident. Anders worden zaken dubbel gecontroleerd en vertraagt de pc nodeeloos. Alleen maar af en toe een totale scan met Spybot uitvoeren nadat de handtekeningbestanden zijn bijgewerkt.

Anti-rootkit

Rootkits zijn een set tools die zich diep in het systeem nestelen met als doel het aanmaken en verbergen van verbindingen en bestanden. In het nieuws gekomen doordat zelfs Sony zich aan het gebruik hiervan schuldig maakte. Voordat een rootkit zich kan nestelen heeft al iets kwaadaardigs toegang tot het systeem verkregen. Een goede virusscanner houdt dat tegen. Het voorkomen van een rootkit is de

taak van de virusscanner. Anti-rootkits zijn detectiemethoden. Ze werken niet zoals een virusscanner proactief. Een rootkit is zeer moeilijk te verwijderen zonder het systeem te beschadigen. Vaak rest niets anders dan het systeem opnieuw te installeren. Het is niet eenvoudig om een anti-rootkit programma te gebruiken. Voorbeelden van goede anti-rootkit programma's zijn: RootKitReveler van Sysinternals en F-secure Blacklight.

Firewall

De firewall is ook bij het dichten van het netwerk al summier beschreven. Bij de software moet ik het ook aanstippen. De firewall van Windows blokkeert het inkomende verkeer en vraagt jouw toestemming wanneer een nieuw programma naar buiten wenst te gaan. De firewall kan in hoge mate worden geconfigureerd. Hiervoor is echter een gedege kennis van TCP/IP en netwerkpoorten noodzakelijk. Doe er alleen wat mee wanneer je die kennis hebt en weet wat veilige processen zijn. Voor het normale verkeer zijn de standaard instellingen meer dan voldoende. Bedenk ook hier dat je moet voorkomen dat malware binnenkomt. Is het eenmaal binnen en heeft het beheerrechten dan helpt niets meer. De malware is immer almachtig op je systeem.

Betekenis voor Windows 7

Hoe geldt het voorgaande voor Windows 7? Wat kun je er dan mee? Relevante Windows 7 raakpunten zijn voorafgaand al genoemd. Samenvattend kan worden gesteld dat Windows 7 afdoende is beschermd door:

- zijn eigen firewall in de standaard instelling;
- Gebruikers Account Beheer (UAC) in de hoogste stand te plaatsen;
- te werken als een standaardgebruiker;
- het installeren van een basale virusscanner;
- regelmatig een back-up te maken van je eigen gegevens.

De keuze voor een virusscanner onder Windows 7 is afhankelijk van het ge-

bruik van een 32- of 64-bits versie van Windows. Niet elke genoemde virusscanner heeft al een 64-bits versie.

32-bits Windows 7

Wanneer je de Engelse taal machtig bent zou ik kiezen voor Avira Antivir. Zo niet, dan is MSE een goede keus.

64-bits Windows 7

Alleen MSE en Avast hebben een 64-bits versie van hun antivirusprogramma. Beide in het Nederlands. MSE gebruikt

minder bronnen en is sneller. Avira's 64-bits versie is op het moment van schrijven nog in bètastadium en nog niet geschikt voor gebruik.

Zoveel is er dus gelukkig niet nodig. Windows 7 is een robuust en veilig besturingssysteem!

Veiligheid een kwestie van balans

Altijd afwegen: wat is veilig en wat is werkbaar. Doe het VVV: Veilig, Verstandig en Voorzichtig. Met die drie woorden is eigenlijk alles gezegd. Met dat motto blijft je systeem werkbaar. Bedenk dat drie sloten op je deur plus een alarmsysteem het woongenot beperken. Zo ook het installeren van veel veiligheidsprogramma's op je computer.

Wees alert wanneer je op het internet zit. Dat is de boze buitenwereld; je bent niet thuis!

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze artikelen vragen hebben, dan kunt u deze, als lid van de HCC, stellen in de forums van de HCC.

HCC!forums kunt u vinden op www.hcc-forums.nl. Er is zelfs een speciaal

Expertforum voor Windows 7, waarin ik ook antwoord geef.

Bronnen & Links:

- www.waarschuwingsdienst.nl
- www.govcert.nl
- trendrapport 2009: Cybercrime in trends en cijfers
- www.security.nl
- 3xkloppen.nl
- TrueCrypt - www.truecrypt.org
- Avira - www.free-av.com
- mijn eigen site: www.reindejong.nl

DVD gevonden

Tijdens de afbouw van de HCCdagen in november 2009 vonden wij in een der laptops van het Workshopzaaltje een DVD met het opschrift 'Achterveld 1965'.

De eigenaar gelieve zich te melden bij Frans Dijkhoff: f.dijkhoff@hccnet.nl

Fun met Fon?

John van der Laak

Een echte alles-kunner
Router, USB 2.0 server... noem het maar op

De Fonera2.0n is een router die heel wat kan. Een 4-poorts router, USB 2.0 server; hardware die het mogelijk maakt om te up- en downloaden, ook als uw pc uit staat.

Bovendien twee snelle draadloze netwerken: één voor lokaal gebruik en één voor gedeeld gebruik met andere Fonero's die zich met hun laptop of pda binnen het bereik van uw Fonera bevinden.

Regelmatig wordt er programmatuur uitgebracht waarmee extra functies voor het apparaat beschikbaar komen. Het is nu bijvoorbeeld mogelijk om met een 3G-stick (draadloze telefoon) op het internet te surfen.

En dat allemaal voor een prijs die door de HCC!compusers nog eens extra aantrekkelijk wordt gemaakt.

Helaas hadden we aanvankelijk de belangstelling te voorzichtig ingeschat en er te weinig ingekocht. De aflevering van de tweede partij kampte aanvankelijk met vertraging, maar dit leek tijdens of direct na de kerstda-

gen alsnog verholpen. In werkelijkheid ontvingen we de Fonera's pas op woensdag 13 januari. Onze eShop heeft ze op donderdag 14 januari naar de klanten gestuurd.

Mocht u vragen hebben over de uitgebreide mogelijkheden van de Fonera 2.0n, dan kunt u die uiteraard stellen op de eerstvolgende Gebruikersdag, die gehouden wordt op zaterdag 6 februari in de Bilt.

Welk van de vier is het snelste besturingssysteem?

Joop Lindeijer

Sinds het verschijnen van Windows 7 is er veel geschreven over positieve eigenschappen hiervan als: sneller opstarten, spaarzamer gebruik van bronnen, sneller aanvoelen tijdens gebruik en dit alles vooral in relatie tot Vista.

MS Essentials uitproberen

Na het lezen van het artikel van Ruud Uphoff in Softwarebus 6, de laatste Softwarebus van 2009, besloot ik de door hem aanbevolen - en door vele anderen verguisde - Microsoft Security Essentials eens uit te proberen in mijn Windows 7-configuratie. Windows 7 heb ik al uitgeprobeerd met de bètaversie en vervolgens met de definitieve versie. Ik was er niet van gecharmeerd, ben het nog niet en voor het dagelijks gebruik val ik weer terug op XP. Om bij te blijven gebruik ik nu afwisselend ook Vista en Windows 7.

Momenteel heb ik op mijn pc, een Intel Quad Q9300, drie primaire partities, waaronder, zoals al gezegd een Windows 7 Ultimate partitie (afgewisseld met Vista), een Windows XP Professional partitie (voor het dagelijkse werk) en een Ubuntu 9.10 partitie (misschien daarover later meer), alle in 32 bits uitvoering.

MSE versus Avast

Na het installeren van de essentials (MSE) viel het me op dat het opstarten van Windows 7 aanmerkelijk langer duurde dan gebruikelijk. Ook het uitvoeren van een complete scan was tergend traag. Daarvoor gebruikte ik in mijn Windowsconfiguratie Avast als virusscanner 1). Vooruitlopend op de door mij nadien gedane metingen en bevestiging van mijn voorlopige conclusie: MSE is traag en vertragend en Avast staat weer geïnstalleerd als virusscanner. Niet alleen op de Windows 7- en Vistapartities, maar ook op de XP-partitie.

Bootloader OSL2000

Als bootloader gebruik ik OSL2000*), een juweeltje op dit gebied, simpel te configureren en het kan de meest exotische pc hardware-samenstellingen aan. Ik liep er tegenaan toen ik op mijn vorige pc, met een Athlon 3600 processor en voorzien van één SATA-drive van 180GB, wilde uitbreiden met een IDE-drive van 160 GB die ik nog had liggen. Hier kwam mijn toenmalige bootloader BootMagic niet uit. OSL2000 wel. BootMagic wilde per se opstarten van de IDE-schijf of eventueel van een kleine FAT-

Name	Dev	Partition	FileSys	Status	Size
Drive A:	Fdd1	None	FAT12	-----	1440 KB
Windows XP	Hdd1	Primary 1	NTFS/NLFS	Open	6000 MB
Windows 98	Hdd1	Primary 2	FAT32/LBA	Open	6000 MB
Windows ME	Hdd1	Primary 3	FAT32/LBA	Open	6000 MB
MS-DOS 6.22	Hdd2	Primary 1	FAT16	Hidden	31 MB
Windows '95 (2)	Hdd2	Primary 2	BIGDOS	Hidden	370 MB
Linux (Rh 6.1)	Hdd2	Primary 4	Ext-2	(83h)	757 MB

F1-Help F2-Timer F3-Options F4-Rename F5-Remove F8-Hide/Unhide

partitie op de SATA-schijf. Daar waren echter al drie primaire partities in gebruik. Het werd dus, zoals gezegd, OSL2000.

Ijkpunt

Als ijkpunt voor de conditie 'pc is opgestart en klaar voor gebruik' plaatste ik een link naar mijn eigen website - <http://www.dutchdivas.net/> - waardoor na het starten van Windows 7 tevens mijn favoriete browser Firefox opgestart werd, die vervolgens de startpagina van mijn website laadde. Het startpunt was het indrukken - figuurlijk gesproken - van de startoptie in het OSL2000-menu. De tijd die de pc nodig heeft om het BIOS af te werken heb ik niet meegerekend. Daar heeft het besturingssysteem uiteraard geen invloed op.

Windows 7 met de Microsoft Security Essentials (MSE) geïnstalleerd had er 58 seconden voor nodig om op te starten. Na het verwijderen van MSE en weer installeren van Avast bedroeg de opstarttijd 31 seconden. Ik kon er nog 3 seconden afhalen door CCleaner te draaien en Windows te defragmenteren 2). Dit zelfde verhaal heb ik ook toegepast op Vista Ultimate. Hiervan waren de resultaten: Vista met MSE 53 seconden (?) en met Avast 38 seconden.

Windows XP vs. Ubuntu 9.10

Ter vergelijking: Windows XP met Avast deed er 22 seconden over om op te starten. MSE heb ik hier niet op geprobeerd, ik heb sowieso een aversie tegen monopolisten als Microsoft, maar dit terzijde. Ubuntu 9.10 met ext 4 en voorzien van Grub 0.97 - u leest dit goed 3) - bleek er 42 seconden over te doen om op te starten. Dit is echter een scheve vergelijking. Ubuntu stond toen nog geïnstalleerd op een logische partitie aan het eind van mijn schijf, een Hitachi van 750 GB. En aangezien schijven aan het begin aanzienlijk sneller zijn - rotatiesnelheid - dan aan het eind, heb ik een ander gewijzigd en Ubuntu een pri-

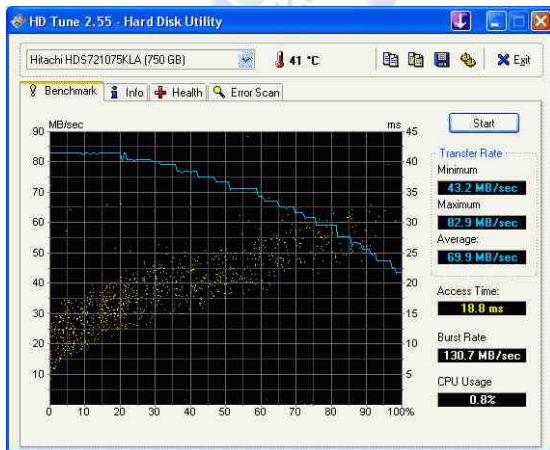
maire partitie toebedeeld aan het begin van de schijf. Nu had Ubuntu er nog maar 24 seconden voor nodig om op te starten. Weliswaar met een firewall geïnstalleerd - hoe iemand het woord 'vuurmuur' kan opschrijven c.q. gebruiken is mij een raadsel -, maar zonder virusscanner. 'For the record': ook Ubuntu 9.04 met ext 4 deed er precies 24 seconden over om op te starten, exact dezelfde tijd als 9.10. Dat verbaasde mij, omdat bij 9.10 Upstart gebruikt wordt i.p.v. het oude Sysv-init-systeem. En dat zou volgens mijn lijfblad C'T tot een wel 30% kortere opstarttijd kunnen leiden.

En de winnaar is...

De winnaar werd dus XP (goud) met 22 seconden, Ubuntu (zilver) op een tweede plaats met 24 seconden, Windows 7 (brons) op de derde plaats met 31 seconden en hekkensluiter Vista viel net buiten de prijzen met 38 seconden. Overigens is mijn record gevestigd met BeOS Dano op mijn oude Pentium III met 18 seconden. Wel toen nog met die bovengenoemde en relatief snelle IDE-schijf erin.

Automatische updates

Voor de goede orde en alle duidelijkheid, ik werk onder Windows nooit met een beperkt account, log altijd automatisch in en zorg er altijd voor dat er zo min mogelijk programma's mee opgestart worden tijdens het opstarten. Bij 'msconfig' ziet u bij mij slechts één of twee hokjes aangevinkt. Automatische updates staan voor zover mogelijk - er zijn nogal wat programma's die dit ongevraagd proberen - altijd uit. Bij sommige - Adobe Reader bijvoorbeeld - moet je er zelfs moeite voor doen (niet even een vinkje) om dit uit te schakelen. Deze instellingen zijn natuurlijk geen aanbeveling voor elke computergebruiker; vooral wat de automatische updates van Windows zelf betreft. Soms/zelden maak ik een keuze voor een update als mij dat wenselijk lijkt.

Wel update ik de virusscanner regelmatig, maar zoals gezegd, ook hier niet automatisch. En de standaardoptie van de meeste virusscanners, om een zgn. snelle systeemscan te doen bij het opstarten, staat op mijn pc natuurlijk ook uit.

- I.p.v. msconfig - maar dat heeft iedereen - gebruik ik zelf het programma Starter V 5.6.2.8 van CodeStuff. Dit kleine (708kb) gratis programma geeft meer informatie en vind ik handiger in gebruik.
- Om te weten te komen wat uw harde schijf op welke fysieke plaats presteert is het programma HDTune verhelderend.
- Ook gratis. CCleaner is reeds in een vorig artikel, ik meen van Jan Stedehouder, aan de orde geweest.
- OSL2000 is niet gratis. De geregistreerde versie kostte me destijds 32,63 USD. De dollar was toen 1,23 euro. U mag het zelf omrekenen. OSL nestelt zich uiteraard in de bootsector. De registratiegegevens zitten daar ook in, maar worden niet overschreven als na een nieuwe Windowsinstallatie uw bootsector gewijzigd wordt.
- Deze bootsector (512 bytes) plaats ik - over het algemeen - terug met het uiterst handige, gratis programma HD Hacker v 1.4. Werkte bij mij - en ik wijzig nogal eens wat - tot nu altijd feilloos.

Tot besluit:

Op dit moment geef ik nog de voorkeur aan Vista t.o.v. Windows 7. Vista mag dan wat trager zijn, maar is wel op alle fronten beter aan te passen aan de oude 'Classic View' van Windows 2000. Ook heeft Vista minder problemen met wat oudere software en hardware.

Noten:

- Avast vind ik prettiger en sneller in gebruik. Al weer enkele jaren gelden heb ik zelf mijn pc besmet met meerdere virussen, ook in archieven. Vervolgens een tiental virusscanners - demo's - aan het werk gezet en Avast kwam als een van de beste uit de bus. Dat was toen. Overigens bieden virusscanners maar een schijnveiligheid, gezond verstand en wat kennis van zaken doen meer.
- Wist u dat het defragmenteren veel beter gaat - mits u twee Windows-systemen naast elkaar draait - vanaf het andere, niet actieve systeem? Vista defragmenteer ik vanaf Windows XP en XP vanaf Vista. Wel heb ik met diskmanagement een eventueel aan het niet-actieve systeem toegewezen drive letter verwijderd. Maar defrag ziet die partitie wel.
- Waarom ik Grub 0.97 gebruik i.p.v. het nieuwe Grub 2 valt buiten het bestek van dit artikel. Ik zou te veel af dwalen. Maar ik heb Grub 2 geprobeerd en voor het moment terzijde geschoven.

HOSTING[®] 2GO

Voordelig

Webhosting vanaf € 28,56 per jaar, éénmalig € 2,38 opstartkosten. 2.5 GB webruimte, 30 GB dataverkeer, domeinnaam inbegrepen!

Gratis Hosting2GO Magazine met meer dan 100 pagina's vol tips, trucs en uitleg. Inclusief gemakkelijke beginnershandleiding!

Betrouwbaar

De Online Helpdesk geeft gemiddeld binnen 30 minuten antwoord, ook 's avonds en op zaterdag!

Hosting in Nederland op de nieuwste generatie supermicro servers en binnen 24 uur aan de slag!

Uitgebreid

Spamfilter waarmee u gegarandeerd 95% minder SPAM ontvangt!

Tot 74 Applicaties in het Application Pack zoals Joomla, WordPress, Drupal en phpBB. Direct te Installeren zonder kennis van zaken!

Met SiteBuilder maakt u in een handomdraai een prachtige website!

Nu met
GRATIS
magazine!

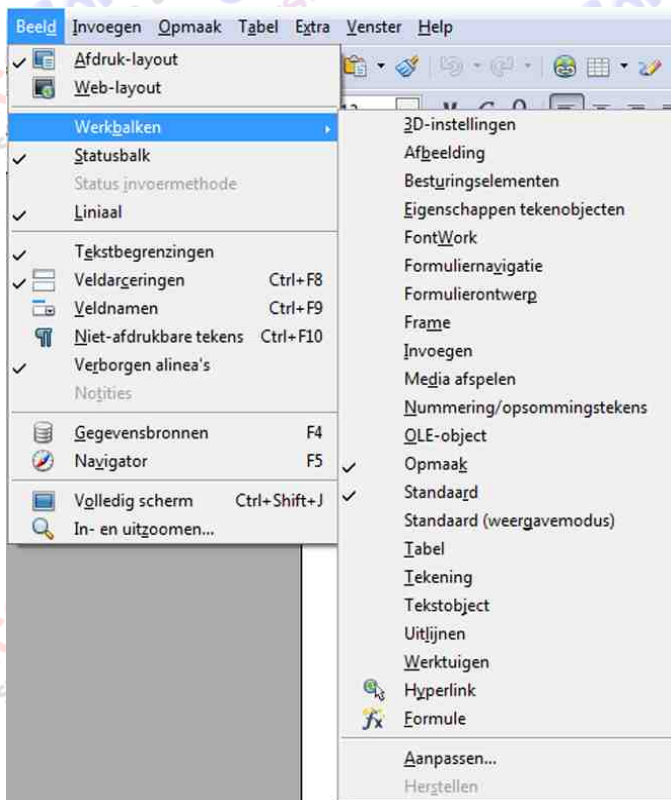
www.hosting2go.nl

Werken met OpenOffice.org: het installeren van uitbreidingen

Jan Stedehouder

We kunnen OpenOffice.org niet echt een 'magere' office suite noemen. Om een indruk te krijgen van de beschikbare features hoeven we alleen maar naar de beschikbare werkbalken te kijken. Dat wijkt niet veel af van wat Microsoft Office 97-2003 te bieden had. Microsoft is inmiddels overgestapt op een nieuwe interface voor haar vlaggenschip, de zogenaamde 'ribbon'.

Het OpenOffice.org-project denkt na over een andere vormgeving voor het pakket via het project Renaissance (<http://wiki.services.openoffice.org/wiki/Renaissance>). Een vroeg voorstel toonde veel overeenkomsten met de 'ribbon' en kreeg om die reden al heel wat kritiek te verwerken. Persoonlijk snapte ik niet veel van die kritiek.

afbeelding 1

Ondertussen heb ik al genoeg uurtjes achter Office 2007 en ook al achter Office 2010 (bèta) gezeten om de voordelen van de 'ribbon' te kunnen zien. We zullen moeten afwachten wat project Renaissance gaat opleveren, maar het is een goed teken dat er nagedacht wordt over een gebruikersvriendelijker interface voor OpenOffice.org. Dat gezegd zijnde zullen we OpenOffice.org in dit artikel nog iets 'vetter' maken. Net als bij Mozilla Firefox is het namelijk mogelijk uitbreidingen toe te voegen. Deze uitbreidingen zijn te vinden op de OpenOffice.org extensions website.

WriterTools

De eerste uitbreiding die we willen installeren is WriterTools. Indien we af gaan op de programmapagina op de extensions-site (<http://extensions.services.openoffice.org/node/175>), ligt de ontwikkeling van de uitbreiding al een tijdje stil, maar niets is minder waar. WriterTools wordt nog steeds doorontwikkeld en is te downloaden via Google Code (<http://code.google.com/p/writertools/>).

afbeelding 2

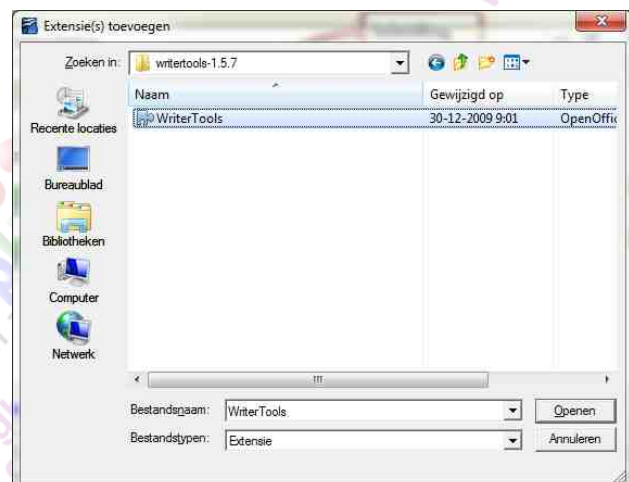
Op de downloadpagina worden WriterTools en WriterExtras aangeboden. Haal beide pakketten binnen en pak vervolgens de zip-archieven uit.

Hoe installeren we uitbreidingen onder OpenOffice.org? In beide pakketten zit een *.oxt bestand, respectievelijk WriterTools.oxt en WriterExtras.oxt. Ga in OpenOffice.org naar Extra -> Extensiebeheer (afbeelding 3).

afbeelding 3

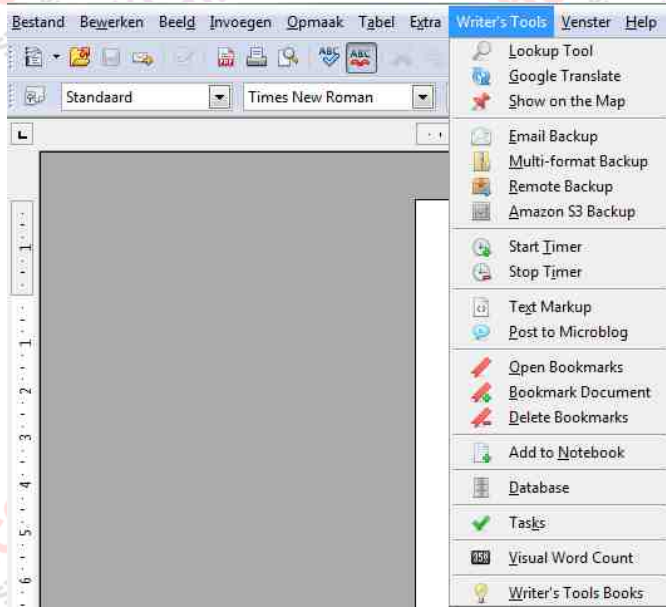
Klik vervolgens op Toevoegen en navigeer naar de map met de uitgepakte bestanden (afbeelding 4).

afbeelding 4

Selecteer het bestand WriterTools.oxt en klik op Openen. WriterTools wordt vrijgegeven onder de GPL-licentie en we moeten daarmee akkoord gaan. De knop Accepteren kan

worden aangeklikt zodra we helemaal naar het einde van de tekst zijn gescrolld. Vervolgens zien we dat WriterTools is toegevoegd. Klik nu op Sluiten, en herstart OpenOffice.org. Na de herstart wordt het nieuwe menu WriterTools zichtbaar (afbeelding 5).

afbeelding 5

Herhaal deze stap voor WriterExtras. WriterExtras bevat een drietal extra functies die (nog) niet in WriterTools zitten, zoals de mogelijkheid om direct naar een weblog te publiceren. De documentatie van de uitbreiding is erg mager te noemen, tenzij je bereid ben de handleiding aan te schaffen. Daardoor wordt het een beetje 'trial-and-error', maar in de volgende artikelen over OpenOffice.org zullen we de functionaliteit meenemen. Wat is er met Writerools mogelijk? Persoonlijk vind ik de integratie met microblogdiensten als Twitter en Identi.ca wel handig. Het is mogelijk een stukje tekst te selecteren en via Writer's ools -> Post to Microblog naar Twitter te sturen (afbeelding 6). Met de ookuip Tool kun je direct online-bronnen als Wikipedia raadplegen en koppeling met Google Translate maakt het mogelijk teksten te vertalen. In beide gevallen wordt de webbrowser geopend. WriterTools vraagt dan wel de snelkoppeling naar de gewenste browser (afbeelding 7).

afbeelding 6

Snel een kopie naar een e-mailadres sturen behoort ook tot de mogelijkheden en dat is slechts een van de backup-opties.

afbeelding 7

Het importeren van PDF- bestanden

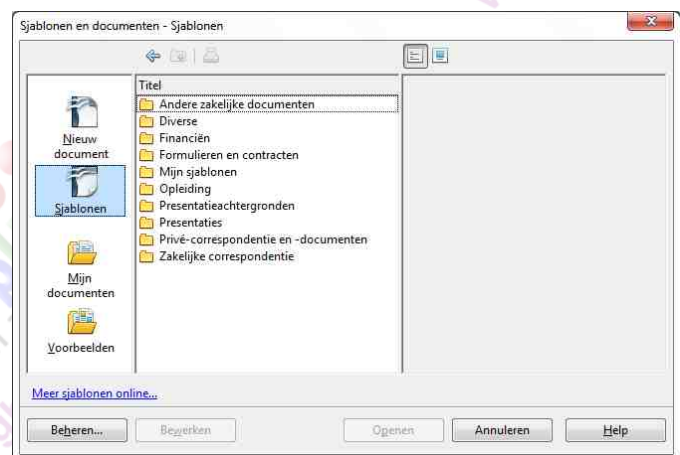
Een van de sterke punten in OpenOffice.org is al geruime tijd de optie om bestanden als PDF te kunnen opslaan (Bestand -> Exporteren als PDF). Ik hoor regelmatig dat organisaties alleen al om deze reden OpenOffice.org installeren, zodat een duur pakket als Adobe Acrobat niet nodig is. Office 2007 werd in eerste instantie geleverd met deze optie, maar daar was

Adobe niet blij mee, waarna de optie afzonderlijk geïnstalleerd moest worden. Het importeren van PDF-bestanden zodat ze opnieuw bewerkt kunnen worden, stond vervolgens op het verlanglijstje. Deze functionaliteit is nog volop in ontwikkeling, maar Sun Microsystems heeft de Sun PDF Import Extension vrijgegeven als een stabiele uitbreiding (<http://extensions.services.openoffice.org/project/pdfimport>). Voor dit artikel maken we gebruik van de uitbreiding voor de Windowsversie van OpenOffice.org. Op de downloadpagina zijn versies voor andere besturingssystemen te vinden. Haal de uitbreiding sun-pdfimport.oxt binnen en installeer deze zoals we hierboven hebben laten zien.

Hoe werkt deze uitbreiding? Aan de ene kant heel eenvoudig. Open in OpenOffice.org een PDF-bestand met Bestand -> Openen. Het bestand wordt dan geopend binnen OpenOffice.org Draw en is vervolgens te bewerken. Helaas zijn niet alle PDF-documenten te importeren, dus dat wordt een beetje experimenteren. PDF-bestanden die door OpenOffice.org waren gegenereerd werkten prima. Een ander minpuntje is, dat dit niet geschikt is voor omvangrijke bewerking van het oorspronkelijke document. Zo wordt iedere regel als een afzonderlijke eenheid beschouwd en kunnen alleen daarbinnen kleine wijzigingen worden doorgevoerd. Opslaan of exporteren als bewerkbare tekst is zeer beperkt mogelijk (HTML). Maar zelfs met deze beperkingen is de mogelijkheid om PDF-bestanden te importeren een waardevolle uitbreiding van OpenOffice.org.

Sjablonen

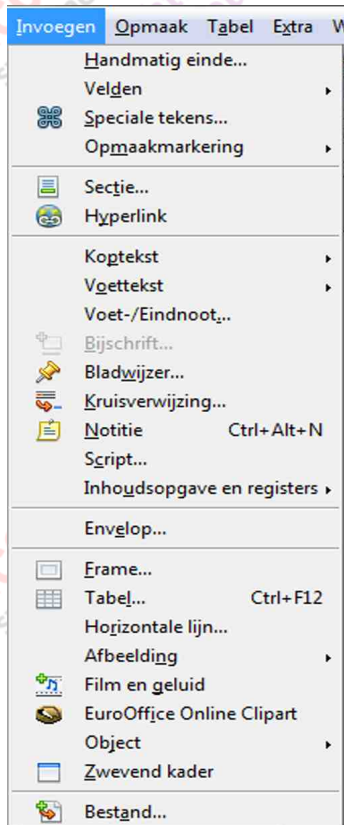
Sjablonen zijn altijd handig. Toegegeven, met een beetje creativiteit kunnen we zelf een sjabloon in elkaar draaien, maar soms ontbreekt het ons aan tijd of inspiratie om dat te doen. En ik heb genoeg vrolijke gezichten gezien bij de sjablonen in Microsoft Works om te beseffen welke meerwaarde een goede collectie kan hebben om iemand enthousiast te maken voor een nieuw programma. Op de extensions-website zijn mooie collecties te vinden. In OpenOffice.org kunnen sjablonen worden geopend via Bestand -> Nieuw -> Sjablonen en Documenten. OxygenOffice is in het vorige artikel al voorbij gekomen als een meer opgetuigde versie van OpenOffice.org. Op de OpenOffice.org extensions-website zijn twee pakketten met clipart en vijf collecties sjablonen (verschillende talen) te vinden (<http://extensions.services.openoffice.org/project/oxygenoffice-templates>). Voor dit artikel installeren wij een collectie sjablonen (Engels, helaas niet beschikbaar in het Nederlands). Het bestand OOO-templates-unified-en-US-2.6.0.2.oxt worden weer geïnstalleerd via Extensiebeheer. Na installatie is een aantal mappen toegevoegd aan ons overzicht van sjablonen (afbeelding 8).

afbeelding 8

De namen van de mappen zelf zijn in het Nederlands, maar de bestanden zelf zijn Engelstalig. Het gaat niet alleen om tekstsjablonen, maar ook presentatieachtergronden, financiële bestanden, etcetera.

Sun Microsystems stelt het Professional Template Pack beschikbaar, en wel versie II (http://extensions.services.openoffice.org/project/TemplatePack_II). Dit levert nog eens 120 sjablonen op voor Writer, Impress en Calc.

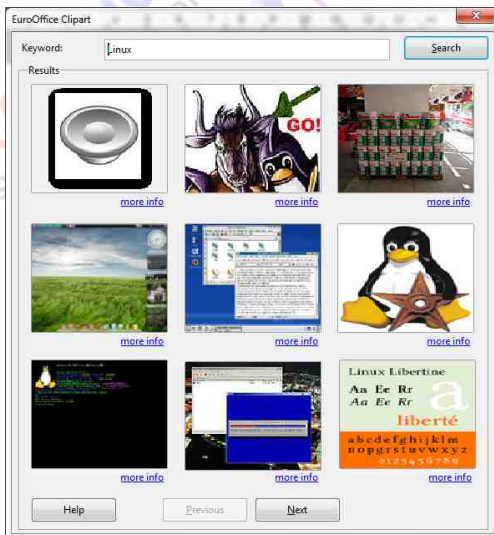

afbeelding 9

De betreffende mappen zijn goed herkenbaar in het over-zicht van sjablonen, al was het maar om deze Engelstalig zijn. Een laatste uitbreiding die we onder dit kopje meenemen is EuroOffice Online Clipart (<http://extensions.services.openoffice.org/project/eurooffice-online-clipart>).

Met behulp van deze extensie kunnen we direct afbeeldingen vanuit de Wikimedia Commons (<http://commons.wikimedia.org>) in onze documenten plaatsen. Deze afbeeldingen zijn beschikbaar voor hergebruik onder verschillende vrije licenties die wel een verwijzing naar de rechthebbende vereisen. Na installatie staat de functie in de menubalk onder Invoegen -> EuroOffice Online Clipart (afbeelding 9).

Bij het opstarten van die functie moeten we een trefwoord invoeren en krijgen we vervolgens afbeeldingen te zien die daaraan voldoen (afbeelding 10).

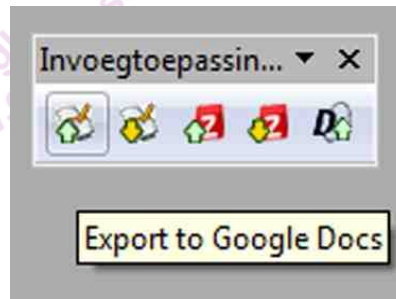

afbeelding 10

Integratie met GoogleDocs

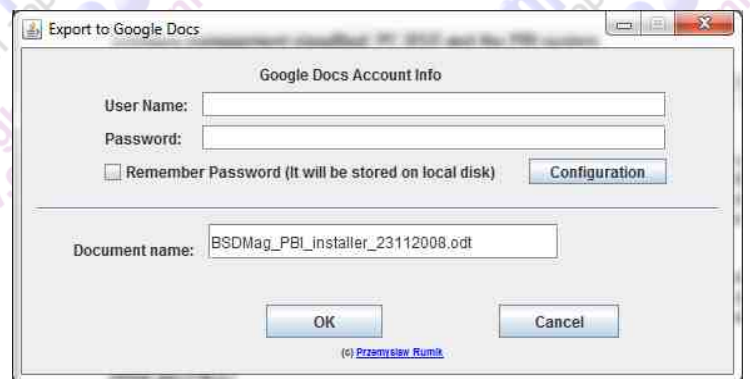
Met de uitbreidingen WritersTools en EuroOffice Online Clipart zien we al dat de grens tussen onze desktop en de online wereld aan het vervagen is. Diensten als GoogleDocs en Zoho (<http://www.zoho.com>) bieden gratis online office suites aan. De functionaliteit daarvan is wat beperkter dan een programma op de desktop, maar is bijvoorbeeld wel geschikt voor het uitwisselen van bestanden en om daar samen aan te werken. De OpenOffice.org2GoogleDocs (<http://extensions.services.openoffice.org/project/ooo2gd>) uitbreiding maakt het mogelijk

bestanden naar GoogleDocs en Zoho te sturen en weer binnen te halen. Na installatie (en herstart van OpenOffice.org) zien we een nieuwe werkbalk in het scherm (afbeelding 11).

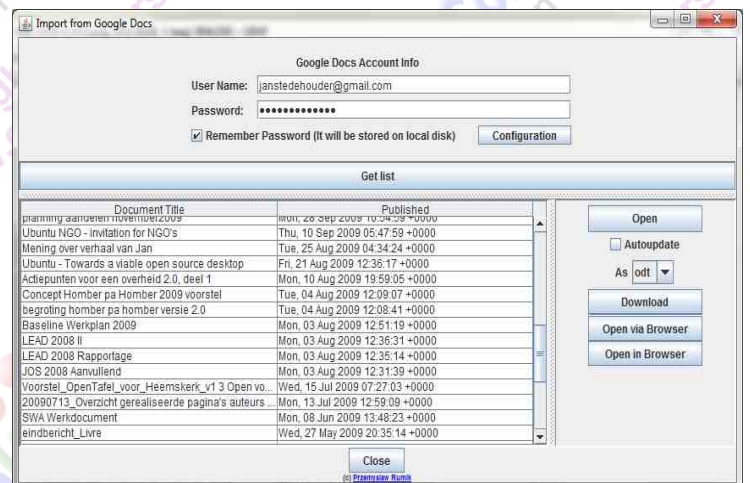
afbeelding 11

In eerste instantie nog zwevend, maar door te slepen kunnen we deze nieuwe werkbalk vastzetten in onze menubalk. We kunnen nu een bestand naar GoogleDocs sturen door te klikken op Export to GoogleDocs en vervolgens onze accountgegevens in te voeren in het scherm (afb. 12).

afbeelding 12

Dat werkt prima. Het omgekeerde zou ook moeten werken. Import from Google Docs levert wel een lijst op van beschikbare bestanden (afbeelding 13), maar het binnenhalen leverde bij het schrijven van dit artikel een foutmelding op.

afbeelding 13

Ter afronding

In dit artikel hebben we geleerd hoe we uitbreidingen in OpenOffice.org kunnen installeren. Daarbij is gekozen voor een aantal uitbreidingen die OpenOffice.org net dat beetje extra functionaliteit geven om het werken ermee nog wat aangener te maken.

AppleCare

AppleCare
Help Desk Tools

Garantie of niet?

Ernst Roelofs

Apple is een merk dat design hoog in het vaandel heeft staan. Maar hoe is het met de service? De producten van Apple zijn niet goedkoop, maar daar heb je dan ook wat voor. Veel Apple-producten zijn innovatief en mooi.

Maar een garantieperiode van een jaar straalt minder zelfvertrouwen uit. Lees hieronder mijn ervaring met een Mac Mini, verdacht van hardware-falen.

Een maand voordat de garantie afliep begon de de Mac Mini zich vreemd te gedragen. Nadat de harde schijf een paar keer achter elkaar mudje vol geweest was, bleven er meldingen komen dat de harde schijf vol was; ondanks verwijdering van een flink aantal GB's aan bestanden.

Verder bleek na het kopiëren van een groot aantal bestanden naar een externe (NTFS-geformatteerde) harde schijf die data corrupt weggeschreven. Helaas kwam ik daar pas achter nadat ik de data van de Mac verwijderd had. vervolgens bleek de Mac-versie 1.0 van datarecoveryprogramma R-Studio zich er de tanden op stuk te bijten. Tot zover de verloren data.

Computer
Technical
Support
Hotline

"DEFRAGMENT YOUR HARD DRIVE, REINSTALL YOUR OPERATING SYSTEM, UPDATE YOUR DRIVERS, AND BUY MORE MEMORY. THAT WILL KEEP YOU BUSY WHILE I FIGURE OUT WHAT'S WRONG WITH YOUR COMPUTER."

Op advies van de locale Mac-reseller (technische dienst, in gewoon Nederlands, maar wie spreekt dat nog ;-)) werd de Mac voor onderzoek ingeleverd omdat een (aanstaand) falen van de harde schijf een mogelijke oorzaak kon zijn. Gelukkig bleek dit niet het geval.

Onderzoekskosten

Apple vergoedt in dit soort gevallen de door de reseller gemaakte kosten niet. Daarom werden, ondanks dat de garantieperiode nog niet verlopen was, onderzoekskosten in rekening gebracht. De argumentatie was, dat het een software-probleem was omdat er geen hardware-falen was aangetroffen. En ja, dat soort problemen komt voor rekening voor de klant. Geen onlogische gedachte, ware het niet dat dit probleem niet veroorzaakt was door software van derden, maar door het besturingssysteem van de Mac zelf, OSX 10.5! En in tegenstelling tot Windows, zijn hardware en besturingssysteem bij een Apple-computer twee handen op één buik.

Soft- en hardware zijn goed op elkaar afgestemd.

Adder onder het gras

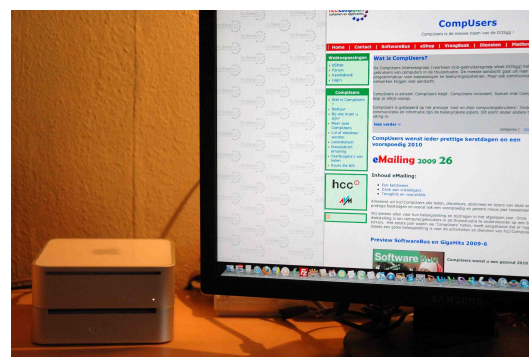
Nader onderzoek leerde dat de problemen mogelijk door de gebruikersvriendelijkheid van Apple/OSX zelf ontstaan waren. Wat blijkt? Via een menu kunnen, bij het in gebruik nemen van een nieuwe Mac, bestanden en programma's één-op-één naar de nieuwe Mac overgezet worden. Door de T-toets tijdens het opstarten ingedrukt te houden komt de computer in de Target Mode en is de harde schijf van die computer als firewire harde schijf door een andere Apple-computer te benaderen. Dit werkt erg goed; na het overzetten werkt alles meteen; alsof je niet van computer veranderd bent. Er blijkt echter een flinke adder onder het gras en dat komt omdat de hardware intussen ingrijpend veranderd was.

De 'oude' computer, eveneens een Mac Mini, draait namelijk op een ander type processor, een G4, en de nieuwe op een Intel-processor. Daardoor was het onverstandig alle programma's één-op-één over te zetten. Op het internet (en niet in de dunne handleiding) was te lezen dat een Mac daardoor onvoorspelbaar en minder stabiel kon worden.

Ook dit kan een factor geweest zijn in de opgetreden problemen. Een andere mogelijke factor vond ik eveneens op het internet. Apple claimt dat onder OSX geen defragmentatie van harde schijven optreedt. Dit is maar ten dele waar. Met name als de harde schijf helemaal vol is geweest, kan defragmentatie optreden en is het verstandig defragmentatiesoftware, zoals Diskwarrior te gebruiken. Beide zijn 'des Apple' en onderschrijven de ondeugdelijkheid.

Onjuist gehandeld

Navraag bij de Consumentenbond leerde dat de winkel onjuist gehandeld heeft. De fabrikant is vrij in het opnemen van bepalingen en uitsluitingen in de garantie. Als consument sluit je echter geen overeenkomst met de fabrikant maar met de verkoper/winkel. Het is voor de klant niet relevant of een technische dienst kosten kan verhalen op de fabrikant. Een verkoper heeft de verplichting een deugdelijk product te verkopen. Dit was in dit geval op z'n minst

Het 'koekblik' links is de Mac Mini

discutabel. Daarom mochten geen onderzoekskosten in rekening gebracht worden.

Overigens ben ik geen verhaal gaan halen. De medewerker was mij al tegemoet gekomen door maar één eenheid te rekenen en ik vond het wel zo prettig te weten dat de harde schijf niet vlak na de garantieperiode kapot zou gaan.

Hoe groen is Apple?

Apple is een commercieel bedrijf en in wezen niet anders dan het vaak zo verguisde Microsoft. Zo werd Apple pas 'groen' toen dat een hype werd en Apple er niet meer onderuit kon. Daarom ook hebben iPods en iPhone geen Micro SD-slot want dan koopt niemand meer de duurdere modellen met (vaak alleen) meer geheugen.

Verder zijn nog steeds de accu's van de meeste producten van Apple niet verwisselbaar door de gebruiker. Dit ondanks Europese wetgeving die erop gericht is te voorkomen dat accu's voor milieuvuiling zorgen wanneer de producten waarin ze zitten afgedankt worden. Voordeel voor Apple is echter dat klanten bij een defecte accu (in de regel de zwakste schakel van een apparaat) sneller hun apparaat zullen vervangen omdat de kosten van het laten vervangen van de accu hoog zijn; alleen al omdat het product opgestuurd moet worden (waardoor je het enige tijd niet kunt gebruiken) en natuurlijk moet er aan verdiend worden.

Ook de Consumentenbond klaagt over de soms slechte service van Apple; zie b.v.: <http://webwereld.nl/nieuws/64266/bond-hekelt-klantenservice-apple-resellers.html#source=sub2>.

Het snelmasker

Wessel Sijl

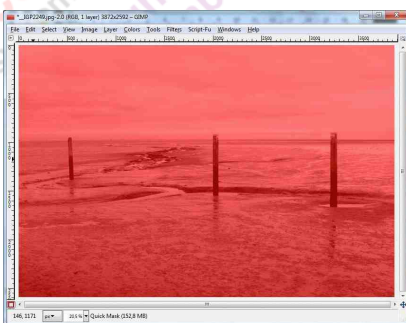
Een nuttige fotootool uit oude tijden in een modern digitaal jasje.

*Menig zichzelf respecterend fotobewer-
kingsprogramma beschikt over een
zogenaamd snelmasker; zo'n rode trans-
parante laag die over de afbeelding
wordt gelegd.*

*Maar wat is dat eigenlijk? En wat kun
je er mee doen? Het principe hierachter
stamt uit de tijd ver voordat de digitale
fotografie was uitgevonden. Een uitleg
van de vele interessante mogelijkheden
van deze tool.*

Een stukje geschiedenis

Het aanpassen of retoucheren van een foto is van alle tijden. Wie herinnert zich niet de foto's van stoere wereldleiders, die er steevast fris, stoer en gezond uitzagen - terwijl de werkelijkheid heel wat minder florissant was. Zo'n foto was hét product van een degelijke retouche. Daarbij werd gebruik gemaakt van een specifiek hulpmiddel: een rode folie die over de foto werd geplakt, waarna vervolgens met een mesje de delen die behandeld moesten worden, werden weggesneden. Zo'n nabehandeling ging meestal met verf en retoucheerspuit. Deze rode folie werd (en wordt nog steeds) in de drukkerij 'snijfolie' genoemd. De naam spreekt voor zich. Heel vroeger was het acetaat of celluloid, en later werd gebruik gemaakt van polyester folie.

Afbeelding 2 - snelmasker is ingeschakeld

De fotobewerkingsprogramma's hebben dit principe overgenomen, inclusief de bekende rode kleur van de folie (alhoewel ook andere kleuren naar wens kunnen worden gekozen). Uiteraard biedt de digitale techniek meer mogelijkheden en manieren om delen uit de 'folie' weg te snijden en de opengevallen delen na te bewerken.

Met deze tool wordt dus een masker gecreëerd dat tijdelijk over de foto ligt, en na de gedane klus weer wordt verwijderd. Vroeger door de folie voor-

Afbeelding 1 - de onbewerkte opname

zichtig weg te trekken, en tegenwoordig kan het snelmasker (vanaf nu noemen we het zo) simpelweg met een muisklik worden in- en uitgeschakeld. Met de uitleg van de oorsprong uit vroeger tijden ervaart menig fotograaf als een 'aha-erlebnis' wat er zoal met deze tool kan worden gedaan, en is het een aanzet om met het snelmasker te gaan experimenteren.

Een van de vele mogelijkheden

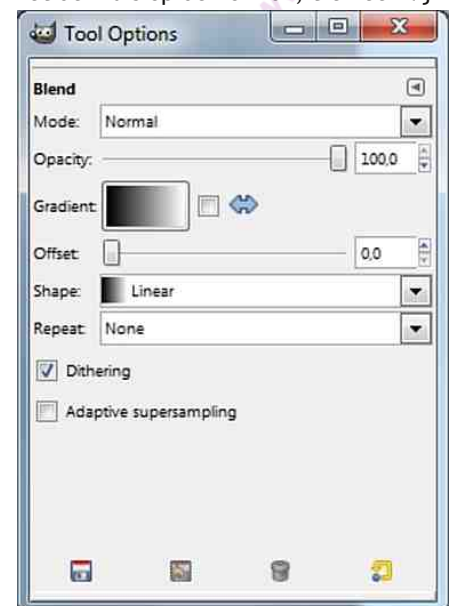
Zoals gezegd kan het snelmasker op uiteenlopende manieren worden ingezet. Ik zal een interessante optie toelichten, waar ik - als liefhebber van dramatische lichten - graag en veel gebruik van maak: het 'klassieke' plaatselijk doordrukken met een vloeiend verloop. Menig fotograaf die in het verleden zelf afdruckte in de eigen doka, was vaak in de weer met een stuk karton dat onder de lichtbundel van de vergroter werd gehouden, om zo plaatselijk de belichting of dekking te beïnvloeden.

Welnu, deze methode kan heel mooi met het snel-masker op een digitaal fotobestand worden toegepast. Ter illustratie heb ik een foto waarvan ik de lucht vloeiend wil doordrukken: donker aan de boven-zijde en lichter aan de onderzijde. Zie afbeelding 1, de onbe-

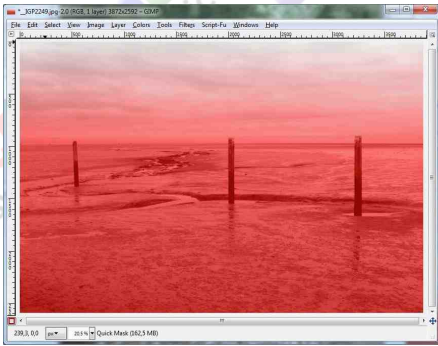
werkte opname, die aangepast zal worden.

In dit voorbeeld wordt de bewerking gedaan met het zeer goede open source, gratis fotobewerkingsprogramma The GIMP. Activeer het snelmasker. Zie afbeelding 2. De karakteristieke rode laag komt over de foto (wat vroeger de 'snijfolie' was). Activeer het verloopfilter. Zie afbeelding 3.

Zet de muis op de horizon, trek een lijn

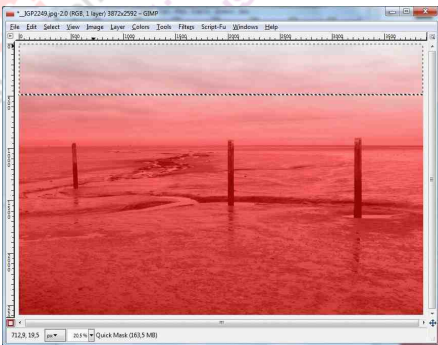

Afbeelding 3 - het verloopfilter

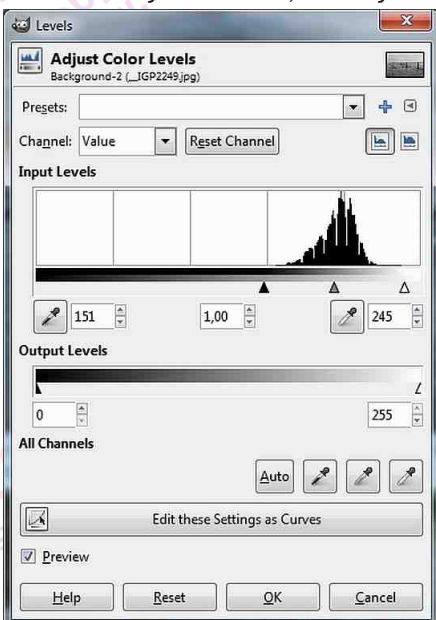
Afbeelding 4 - snelmasker is aan de bovenzijde deels 'weggesneden'

tot aan de bovenzijde van de foto, en laat de muis weer los. Zie afbeelding 4. Vanaf de horizon tot aan de bovenzijde van de foto vervaagt de rode tint geleidelijk. Het snelmasker is nu deels 'weggesneden', maar dan met een vloeiend verloop. Fixeer dit masker vervolgens; de manier

Afbeelding 5 - het masker is opgeslagen

waarop verschilt per programma. Meestal met de opdracht 'selectie opslaan als masker' of vergelijkbare termen. Zodra dit is gebeurd, wordt de feitelijke selectie met een stippellijn weergegeven. Zie afbeelding 5. Het snelmasker kan nu weer worden uitgeschakeld; de rode 'folie' verdwijnt dan weer. Het gecreëerde masker blijft behouden, wat blijkt

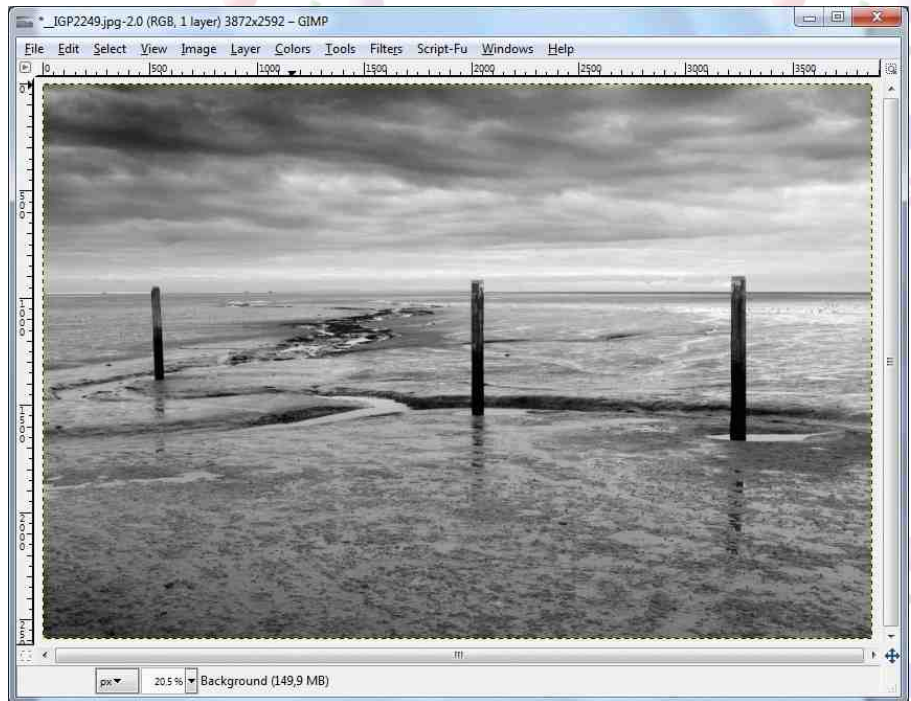

Afbeelding 6 - Aanpassing van de dekking met de levels

uit de markering met de stippellijn.

Nu kan dit opengevallen deel van de foto donkerder worden gemaakt. Dankzij het vloeiende verloop van de uitsnede is de overgang van licht naar donker mooi geleidelijk.

Zoals gezegd moet daarvoor eerst het snelmasker worden uitgeschakeld. Ik heb voor de beïnvloeding gekozen voor de levels. Daarbij is de linker pijl sterk naar rechts verplaatst, grenzend aan het level-diagram. Zie afbeelding 6. Zie voor het uiteindelijke resultaat afbeelding 7.

Afbeelding 7 - het uiteindelijke resultaat

True X-Mouse for Windows

Tekst selecteren met de linker muisknop - rechts klikken - selecteer kopiëren links klikken - met links klikken op de plaats waar je de tekst wilt hebben - rechts klikken - selecteer plakken - links klikken. We kennen deze cyclus uit onze Windows-praktijk allemaal.

Met kan ook anders. Zoals onder Linux: tekst selecteren met linker muisknop - links erop klikken - met muiswielje klikken waar je de tekst wilt hebben. Dat scheelt heel wat geklik en tussenliggende handelingen!

Met het programmaatje 'True X-Mouse for Windows' krijg je dit Linux X-11 effect ook onder Windows. Een programmaatje van zegge en schrijve 42 KB (ja, Kilo Bytes, oftewel 42.000 bytes).

Je vindt dit op GigaHits 2010-1 onder 'Hardware/Muis'. Installeren hoeft niet, maar je moet het wel elke keer opstarten als je de pc hebt opgestart. Dat doe je uiteraard automatisch door een link in de Autostart-folder te zetten.

Uiteraard kan de belichting en dekking op tal van andere manieren naar smaak worden aangepast. Als het resultaat bevalt, kan de selectie worden verwijderd door te deselecteren. De stippellijn verdwijnt. Dit is slechts een van de vele manieren waarop het snelmasker kan worden ingezet. Ga er gewoon mee aan de slag; neem een kopie van de afbeelding, en ga er lekker mee experimenteren: 'trial and error' is de beste leerschool. Op naar die foto met de typische Hollandse lucht à la Jacob van Ruysdael! Alle wegen liggen hiervoor open. Veel plezier!

Wil je het eerst eens uitproberen? Dat kan door in het GigaHits-menu bij de Preview van dit programma op de 'Install'-knop te klikken en het programma op te starten.

Nu kan de simpele werking van True X-Mouse ook tot verwarringen leiden. Als je tekst selecteert, verschijnt daarom naast de cursor een kleine 'X'. Links klikken op de geselecteerde tekst heeft tot gevolg dat dat deze naar het klembord wordt gekopieerd.

Er valt nog veel meer voor (en tegen...) het gebruik van True X-Mouse te zeggen. Voor de geïnteresseerden: zie <http://fy.chalmers.se/~appro/nt/TX-Mouse/>.

Subnotebooks (netbooks)

Ernst Roelofs

Ze zijn schattig klein, verbruiken weinig energie en zijn relatief goedkoop: de grote voordelen van subnotebooks of netbooks.

Daartegenover staat dat de processor relatief traag is, het beeldscherm klein en met name de modellen met een beeldscherm van minder dan 10 inch te klein zijn om prettig met tien vingers op te kunnen typen.

Asus kwam als eerste met kleine laptops; geïnspireerd door het succes van het OLPC (One Laptop per Child) project. De XO 1 of '100' dollar laptops bleken ook in het Westen gewild, omdat ze compact, robuust en energiezuinig zijn. Verder bleken het dankzij de mesh WiFi-functie netwerkcomputers bij uitstek.

Helaas is deze technologie, evenals die van het energiezuinige beeldscherm, dat ook met opvallend licht goed werkt (nog) en dan slechts 0,3 gebruikt, niet overgenomen. Ik heb de gelegenheid gehad een drietal van deze laptops korte tijd uit te proberen. Allereerst waren dat de Asus T91 en 1005 HA en de HP. Drie netbooks met elk hun eigen (kleine) nadelen.

Asus T91

De T91 is een van de eerste betaalbare netbooks met een aanraak- of touchscreen. Groot nadeel van deze laptop is dat de nog zuinigere Intel Z520 processor (1,33 GHz) niet vooruit te branden

De Asus T91, de meest bijzondere van de drie netbooks.

was; zelfs de meegeleverde Asus-software was traag. Daarnaast heeft deze laptop een wat kleiner 8,9" scherm waardoor de toetsen net even te dicht bij elkaar staan om lekker met tien vingers te kunnen typen.

Er is ook een model met 10" scherm, de T101, aangekondigd in het voorjaar 2009, maar nog steeds niet op de markt. Zo ook de krachtiger opvolger(s) die eind 2009 zouden uitkomen. Er is inmiddels wel een T91 MT. Multi-touch.

Deze wordt met 32 GB SSD geheugen en dezelfde, trage, Atom Z520 processor en Windows 7 geleverd!

Compaq

De Compaq Mini 700ED was goedkoop en bij aankoop alweer uit productie. Met als gevolg dat de batterij met grotere capaciteit en beeldschermadapter nooit in productie genomen waren. Een extern beeldscherm (of beamer voor een presentatie) kan daardoor op deze netbook van Compaq niet rechtstreeks worden aangesloten.

Op zich een slim idee om de relatief dikke VGA-aansluiting te vervangen door een plattere stekker. Apple doet dit al langer met z'n laptops. Hierdoor kan de computer weer een paar millimeter dunner worden. Maar zo'n verloopstekker moet dan wel leverbaar zijn en blijven. Dit probleem kan omzeild worden door de aanschaf van een USB naar VGA adapter. Deze zijn echter vrij duur waardoor de winst meteen weer verdwenen was en dus exit deze verder vrij robuuste Compaq.

Asus 1005 HA

De Asus 1005 HA is een prima laptop met LED-verlichting. Net als de HP heeft deze laptop de mogelijkheid het aanraakpad uit te schakelen. Jammer genoeg wordt bij de Asus 1005 HA de instelling niet onthouden en moet deze dus na elke keer opstarten weer ingeschakeld worden. Ook bleek de gekochte 1005 HA uitvoering niet over een 'blauwe tand' te beschikken; gelukkig waren daar de HCC-dagen, waar voor een paar euro vrijwel onzichtbare USB Blue-Tooth-adapters aangeboden werden. Een ander, groter, nadeel is dat het aanraakpad (touch pad) niet goed werkt. Door gebruik van 2 vingers kun je vergroten en verkleinen wat erg handig is) maar de scrollfunctie, erg nodig bij het kleine beeldscherm (max. 1024x600) werkt niet altijd. Dit probleem is opgelost door de aanschaf van een draadloze muis.

Netbooks algemeen

Netbooks zijn bedoeld als 'erbij'-computers. Ze zijn naar de huidige maatstaven met een processorsnelheid van

1,6 GHz relatief traag. Groot voordeel van netbooks is dat deze door gebruik van de zuinige Atomprocessors lang met een acculading kunnen doen. Bij een standaardaccu is dat al snel vier uur, wat bij een achtcells accu kan oplopen tot tussen de 10 en 12 uur. De nu nog gebruikte grafische chips gebruiken in verhouding (te) veel energie en zijn traag. Dit heeft als gevolg dat HD (High Definition) films niet afgespeeld kunnen worden op resolutie 1080. Iets wat pas bij de volgende generatie netbooks verholpen zal zijn. Gewone films en foto's zijn prima te bekijken. Zo ook DVD's. Hiervoor moet dan wel een externe DVD-speler aangeschaft worden, want netbooks hebben geen DVD-speler en/of brander.

Meer geheugen

In den beginne werden netbooks met 512 MB werkgeheugen en 4 tot 16 GB SSD-geheugen geleverd. Tegenwoordig is een werkgeheugen van 1024 MB standaard en is dit bij vrijwel alle netbooks naar 2048 MB uit te breiden. Ook een harde schijf van 160 GB is tegenwoordig de norm, al zijn er nog wel modellen met SSD-geheugen te verkrijgen (zuiniger en minder kwetsbaar en voorlopig nog een veel hogere prijs per GB). Verder zijn netbooks standaard voorzien van een vaste en draadloze (WiFi) netwerkaansluiting en zijn de meeste modellen voorzien van Bluetooth.

Programma's als Photoshop, die veel van de processor vragen en veel werkgeheugen eisen, kun je beter niet gebruiken op deze laptopjes, maar voor school, e-mail, surfen, tekstverwerken, database en spreadsheet (de Office-functies) zijn deze computers prima te gebruiken. Ze zijn in de regel voorzien van drie USB-poorten, een of twee SD(HC)-slots en een monitoraansluiting. Zaken als eSata, DVI, HDMI of serieel (RS232) zul je bij deze computers niet snel vinden.

Ubuntu en Moblin

De netbooks werden standaard geleverd met Linux. Tegenwoordig is het Windows XP, dat nu snel vervangen gaat worden door Windows 7. Van Windows 7 is een speciale versie voor netbooks

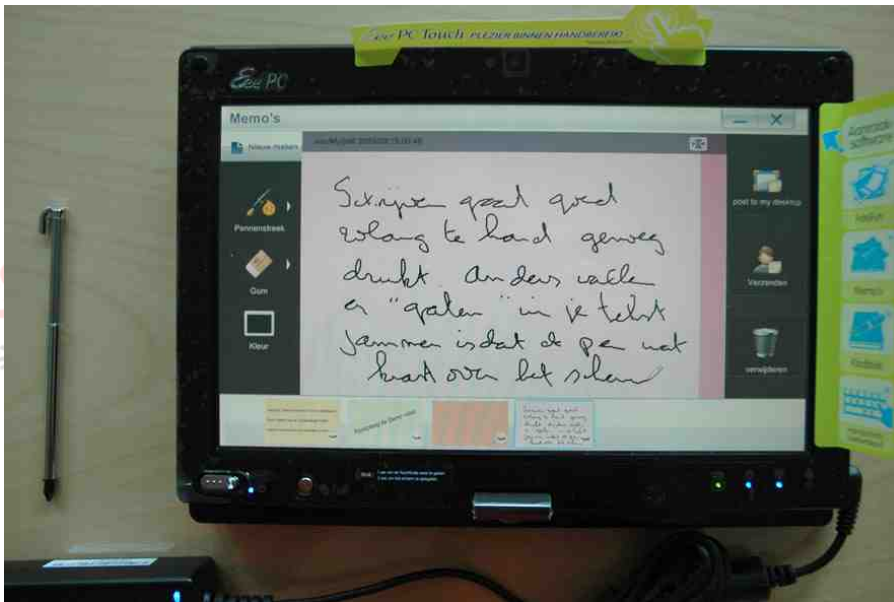
aangekondigd. Maar er is meer. Er is b.v. een speciale netbookversie van Ubuntu en Moblin, waarbij Moblin speciaal voor de (Atom) netbooks is gemaakt en op netwerken gericht is.

Aanschaf

Hoewel netbooks, die vanaf 250 euro te koop zijn, relatief goedkoop zijn, krijg je voor iets meer geld méér waar voor je geld als je een 'echte' laptop aanschaft. Voor de prijs van de duurdere netbooks, rond de 400 euro, heb je al

Ook zal de al aangekondigde dual-core Atomprocessor z'n intree doen. Dit heeft tot gevolg dat dan, mede door snellere en energiezuinigere grafische chips, HD-films ook afgespeeld kunnen worden op netbooks.

Op termijn zal de VGA-uitgang worden vervangen door DVI of, nog beter, HDMI. Grotere beeldschermen, 11 inch en wellicht 12 inch, zullen meer gemeengoed worden. Beeldschermen groter dan 12 inch zijn niet te verwachten tot de introductie van opvouw- of opklapbare schermen, omdat het door de grootte

De Asus T91 in de tabletfunctie.

een behoorlijke laptop met een 15 inch scherm, DVD-brander, 4 GB werkgeheugen en een 320 GB harde schijf waarop je wél HD films kunt afspelen.

Skoolmate

Een bijzondere netbook is de Skoolmate. Deze robuuste netbook met aanraakscherm is speciaal ingericht voor het (basis)onderwijs en is onder andere leverbaar door Paradigit (www.paradigit.nl) en voor scholen door Open Wijs (www.openwijs.nl).

Zie ook voor de opvolger van de XO1, eveneens geschikt voor het basisonderwijs, de XO1.5:

<http://www.openwijs.nl/wat-kunnen-wij-u-bieden/onderwijs-laptops/olpc-xo-100-laptop/xo-15>.

Netbooks in 2010 en verder

Voor 2010 verwacht ik meer modellen met aanraakscherm, omdat Windows 7 dit veel beter ondersteunt dan Vista of Windows XP. Internettablets.

Links

<http://webwereld.nl/nieuws/64464/fabrikant-crunchpad-tablet-passeert-techcrunch.html> en
<http://www.yankodesign.com/2009/12/16/sweet-dreams-are-meant-to-evolve/>

van het beeldscherm dan geen netbooks meer zijn.

PixelQ

Hopelijk komen in 2010 ook de begin 2009 al aangekondigde PixelQ-schermen op de markt. Deze schermen hebben bij voldoende daglicht geen verlichting (backlight) nodig, waardoor niet alleen de batterij langer meegaat, maar deze computers ook bij gewoon daglicht (in de zon!) gebruikt kunnen worden. Op termijn zal, zodra deze beeldschermen ook (betaalbaar) kleur kunnen weergeven, elektronische inkt de standaard worden, omdat deze schermen zeer energiezuinig zijn.

Energieverbruik:

Om een indruk te krijgen: het energieverbruik van de Asus 1005HA Shell.

Niet in bedrijf

Onbelast: 0,1 W
 Laden: 36,3 W
 Opgeladen: 0,5 W

In bedrijf

Opgeladen: 14-17 W

CompuSec 5.2

Het Duitse bedrijf CE-Infossys is gespecialiseerd in beveiliging van gegevens op computers. Het programma CompuSec 5.2 is heel uitgebreid en is bovendien gratis!

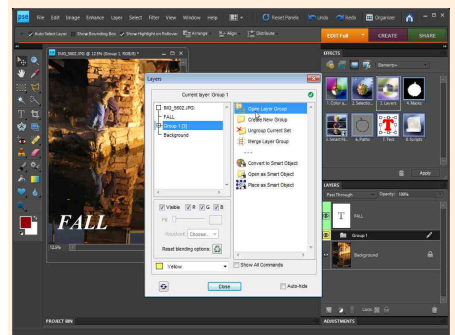
CompuSec beschermt notebooks, desktops en tablet pc's. Tot de functies behoren toegangscontrole, 'Single Sign On', schijf-, CD-, bestands- en VoIP-encryptie.

Het programma begint al te werken als de pc wordt opgestart. Ongeacht het besturingssysteem, moet de gebruiker eerst zijn inlognaam en wachtwoord opgeven. Aanmelden bij het besturingssysteem is daarna automatisch. Ook programma's en internettoepassingen die een aanmelding vereisen, worden door CompuSec automatisch van een inlognaam en wachtwoord voorzien!

Een interessante toepassing. Op GigaHits in Engelse taal voor zowel Windows als Linux.

CompUsers GigaHits 2010-1
 Beveiliging/Varia

Elements+

Eerst was er Photoshop van Adobe. Een duur, professioneel en heel goed programma voor grafische toepassingen.

Voor de hobbyist kwam daarna het betaalbare Photoshop Elements. Dit erfde uiteraard niet alle functionaliteit van het dure en krachtigere Photoshop. Maar veel van de extra functies worden slechts verborgen gehouden.

Element+ is een programma dat veel van de verborgen functies van Photoshop weer zichtbaar en bruikbaar maakt in Photoshop Elements.

In de volgende categorieën worden veel functies weer vrijgegeven: kleuren, selecties, lagen, smart objects, maskers, smart filters, paden, teksten en scripts.

Het programma kost \$ 12 (ongeveer 8 Euro), een 'investering' die best de moeite waard is.

CompUsers GigaHits 2010-1
 Beeld & Digitale Fotografie/Bewerking

Een placebo?

Ruud Uphoff

Wel eens van gehoord? Een placebo is een nepmedicijn die geen enkele werkzame stof bevat, maar wel lijkt te helpen. Dat heeft op jou geen invloed? Nou, dat dacht ik ook. Ik deed mee aan de test van een nieuw medicijn dat men dacht te hebben ontdekt om mensen van het roken af te helpen.

Nu gaat bij zo'n test de medische wetenschap niet over één nacht ijs, dus heeft een op de drie proefpersonen een placebo. Zo kan men een vergelijking maken tussen mensen die onder gelijke omstandigheden wel of niet het nieuwe medicijn gebruiken.

Bij mij werkte het. Waar andere serieuze pogingen faalden, was ik nu na een maand geen nicotinejunk meer en ik heb nooit meer gerookt. Groot was mijn verbazing toen ik vier maanden later, na het breken van de code, te horen kreeg dat ik een placebo had geslikt.

Ook de wereld van Windows kent een aardige verzameling placebo's. Er zijn mensen, en

echt geen dommeriken, die heilig overtuigd zijn van het positief effect dat een bepaalde aanpassing in het register op de prestaties van het systeem had. Als je erin gelooft lijkt het te werken, maar het blijft allemaal knetterende onzin.

QoS packet planner reserveert 20% bandbreedte

Deze duikt weer op met het verschijnen van Windows 7. Van deze informatie, bedoeld voor ter zake kundige netwerkbeheerders, hebben helaas ook anderen kennis genomen. Het verhaal gaat dat je die 20% band breedte terug kunt krijgen door QoS packet planner uit te schakelen of in Groepsbeleid de waarde van 20% aan te passen.

Dat is de grootst mogelijke onzin. De volle 100% bandbreedte wordt gewoon gelijkmatig verdeeld over alle lopende sessies. Maar een programma kan prioriteit aanvragen. Meestal heeft de gebruiker dat zelf zo ingesteld in dat programma. Wanneer dat programma bandbreedte nodig heeft, mag het tot maximaal 20% van de totale bandbreedte voor zichzelf opeisen. Gebruikt het die niet, dan is de rest gewoon ter beschikking van de overige sessies. **Het uitschakelen of verwijderen van deze service is dus gewoon nonsens en levert niets op.**

Windows heeft geen goed defragmenteerprogramma...

...en dus moet er een beter programma worden aangeschaft. Althans, dat roepen natuurlijk op de eerste plaats de leveranciers van dat 'beters'. **De werkelijkheid is toch echt anders.**

In Windows Vista en Windows 7 is standaard een geplande taak actief die eenmaal per week alle harde schijven defragmenteert. Dat gebeurt op de achtergrond en de gebruiker merkt er niets van. Je kunt die frequentie overigens zelf wijzigen door in 'Computer' met de rechter muisknop op een harde schijf te klikken: Eigenschappen => Extra => Nu defragmenteren. Daar is het hele schema in te stellen.

Onder Windows XP kun je zelf zo'n taak maken. Op de achtergrond? Jazeker! Maak de taak gewoon aan. Bij het afsluiten

vraagt de taakplanner om gebruikersnaam en wachtwoord. Geef SYSTEM als gebruiker op en laat het wachtwoord leeg. Sinds Windows XP is het gebruik van andere software dus volmaakt overbodig. Ook de systeembestanden worden, anders dan algemeen wordt beweerd, gewoon gedeфраgmenteerd.

Het register schoonmaken?

Waarde lezer, wist je dat een klodder vogelpoep op je auto zeer schadelijk is voor het milieu? Die klodder steekt uit en verstoort dus de stroomlijn van de auto, waardoor deze brandstof verbruikt. Zo, zeg nu maar eens dat het niet waar is! Wat ik vertel is toch logisch? En wist je dat er best mensen zijn die me zullen geloven als ik dit zwetsverhaal ophang? Het klinkt toch logisch?

Wanneer je echter leverancier bent van een reinigingsmiddel en je afdeling marketing stelt vast dat genoeg mensen zijn die het zullen geloven, dan valt er iets mee te verdienen.

Internet staat vol met onzin over het register van Windows. Ik heb het aantal beschikbare 'registry cleaners' niet geteld, maar ze zijn er in alle soorten, al of niet gecombineerd met een of meer andere placebo's. Wanneer iets moet worden verkocht, gaat het erom de klant te laten zien dat het vooral véél doet. Het is eigenlijk om te brullen van het lachen als we zien hoe zo'n programma ongebruikte extensies uit het register gooit. Hoe langer de lijst van verwijderde sleutels, hoe beter het programma in de ogen van de leek en gebruiker is.

In werkelijkheid neemt het register nauwelijks fysiek geheugen in beslag. Alleen de index maakt vanaf het opstarten deel uit van het kernelgeheugen, waarvan dan het deel dat niet meteen wordt gebruikt al spoedig naar het wisselbestand verdwijnt. Het register zelf blijft waar het is als de computer uitstaat: in de registerbestanden. Alleen zijn die permanent voor lezen geopend.

Een ander begrijpelijk misverstand is, dat overbodige informatie het opstarten van het systeem zou vertragen omdat al die informatie geïnterpreteerd moet worden. Maar Windows gaat alleen iets doen met sleutels en waarden waarnaar een programma verwijst. Rommel blijft rommel, waarvan geen enkele notitie wordt genomen. Kortom, registry cleaners zijn het best bewaarde volksgeloof en met alle

kenmerken van volksgeloof, want er zijn legio mensen te vinden die met de hand op hun hart zullen verklaren dat het draaien van zo'n programmaatje toch maar mooi hun systeem aanzienlijk heeft versneld. Welke meting ze hebben gedaan en welk oorzakelijk verband toen door welke feiten kon worden verklaard... Ja, ik weet het. Allemaal academisch gezwets en "mijn zuster was toch écht zwanger van de wc-

bril..."

Maar registerfragmentatie is wel een item!

Ja dat wel! Maar het hangt er vanaf wat daaronder moet worden verstaan. *Ik vertel nu alvast dat programmaatjes die het register defragmenteren tot de groep baarljke nonsens behoren.* In Windows NT 4.0 en Windows 2000 kwam een aantal seri-euze problemen bij elkaar. Ten eerste waren de computers aanzienlijk trager. Windows NT 4.0 draaide perfect op een 80486 met 16Mb geheugen en een harde schijf van 500Mb. Daar komt bij dat het geen consumentensystemen waren. Ze waren bedoeld voor het meer professionele gebruik en we treffen deze systemen dan ook heel veel aan in bedrijfsnetwerken, als onderdeel van een

centraal beheerd 'Windows domein'. Op een nieuw systeem moet de systeembeheerder zijn groepsbeleid invoeren er werd dan ook flink wat aan het register van zo'n systeem toegevoegd.

En dan dook het spook van registerfragmentatie op. Eigenlijk is registerfragmentatie een verkeerde term, want het gaat om gewone bestandsfragmentatie, met dien verstande dat we het wel over de registerbestanden hebben. Bestanden raken gefragmenteerd als tijdens het schrijven een bestand groter moet worden. De volgende vrije cluster is vaak bezet door andere bestanden en dus moet elders op de schijf een cluster worden toegevoegd.

Nu hadden Windows NT 4.0 en Windows 2000 nog een bijkomende handicap. De bestaande defragmenteerprogramma's konden geen bestanden defragmenteren die in gebruik waren.

Daarop maakte Mark Russinovich, een systeem-beheerder, bekend van SysInternals, het progje PageDefrag. Het is in staat tijdens het opstarten van het systeem diverse systeembestanden alsmede het wisselbestand te defragmenteren. En nu verwijs ik even terug naar een vorige paragraaf in dit artikel: Windows XP en later hebben een verbeterd defragmenteerprogramma. Het gebruik van PageDefrag is daar dus volkomen zinloos.

Maar er is ook nog het verschijnsel dat de registerbestanden bij verwijdering van informatie nooit kleiner worden. Dat werd door velen opgemerkt en nee, dat kon natuurlijk nooit goed zijn. Men zag niet in waarom dat dit wel eens doelbewust zo ontworpen kon zijn. Meteen na installatie is er name-lijk al vrije ruimte in de registerbestanden.

Het voordeel is dat deze bestanden niet groter hoeven te worden als weer informatie wordt toegevoegd, zodat daarmee fragmentatie wordt voorkomen.

Het zal nu duidelijk zijn waarom alle software die iets aan het register zegt te verbeteren gewoon onzin is en sommige programmaatjes zelfs een nadelige invloed op de systeemprestaties hebben.

Overigens is die nadelige invloed ook achterhaald door de snelheid van de huidige systemen. Maar de programmaatjes die het register defragmenteren zijn wel absolute nonsens. Ze doen helemaal niets!

(lees verder op blz. 32)

Colofon

De SoftwareBus is het officiële periodiek van de Vereniging CompUsers, maar ook beschikbaar voor HCC-leden en niet-leden. Het verschijnt 6 keer per jaar. Elk nummer gaat vergezeld van de GigaHits, een DVD-ROM met speciaal geselecteerde software. Het wordt uitgegeven door ProgrammaTheek BV.

Abonnementen

Abonnementen kosten per jaar voor CompUsers- en HCC-leden € 15. Voor adressen buiten Nederland: € 21/jaar in de EU en € 27 voor alle andere landen. Voor niet-leden is de prijs € 9/jaar hoger.

Voor visueel gehandicapte abonnees is gratis een elektronische versie op verzoek beschikbaar. die niet verder verspreid mag worden.

Losse nummers: € 5.

Abonneren en bestellingen bij voorkeur bij:
www.CompUsers.nl/eShop

Een abonnement wordt automatisch met een jaar verlengd, tenzij minimaal 3 maanden tevoren opgezegd bij abonnementen@CompUsers.nl.

De abonnementenadministratie is niet gekoppeld aan de HCC-administratie. Indien een abonnee inmiddels geen HCC- of CompUserslid meer is, geldt voor de verlenging de niet-leden prijs.

Betaling

Betaling liefst per automatische incasso. Bij een andere wijze van betaling wordt € 2,50 extra berekend.

Postbankrek.nr.: 206202
IBAN: NL13 INGB 0000 206202
BIC: INGBNL2A

Adresmutaties

Voor HCC- en CompUsersleden volstaat een adreswijziging bij ledenadministratie@hcc.nl of: HCC-ledenadministratie
Postbus 477, 2900 AL Capelle a/d IJssel
Tel.: 010-2646077 (werkdagen 9.00-17.00 uur)

Voor overigen:

Mail het oude en nieuwe adres aan:
Abonnementen@CompUsers.nl

Advertenties: Informeer bij de redactie
Redactie

René Suiker, hoofdredacteur
Rob de Waal Malefijt, eindredacteur

Mail aan: **Redactie@CompUsers.nl**

NB: er zijn nog vacatures bij de redactie. Interesse?

DTP

Frits Schagen
Harry van Mosseveld
Henk Heslinga
Rob de Waal Malefijt
Henk van Andel
Dennis van Hoof
Ger Stok

Druk: Misset Senefelder - Doetinchem
Ontwerp opmaak: Okker Reclame - Veenendaal
Ontwerp omslag: FIR&E - Wageningen

Het wisselbestand op een andere partitie zetten, levert snelheidswinst?

Als iemand zegt "Op een andere harde schijf", OK. Dat kan in sommige gevallen iets uitmaken. Maar op een andere partitie? Dat is dus absolute onzin!

De kop van de harde schijf kan uiteraard maar op één plaats tegelijk zijn, dus als het wisselbestand moet worden benaderd kan een programma op dat moment niet iets anders met de harde schijf doen. Dat wordt anders als het wisselbestand op een andere fysieke schijf staat. Maar wat merk je er van? Nou, meestal helemaal niets. Extreem trage programma's die veel geheugen gebruiken zullen echter iets minder traag draaien. Zelfs zijn er mensen die het wisselbestand dan op een FAT32-partitie zetten omdat daar geen Master File Table midden op de schijf staat, zodat het bestand niet uit twee fragmenten bestaat. De aanwezigheid van een FAT32-partitie is overigens een lek in de systeemveiligheid, want daar bestaan geen toegangsrechten.

Door verplaatsen van het wisselbestand heeft het systeem ook niet meer de mogelijkheid om een geheugendump te schrijven als er een fatale fout optreedt waarvoor het systeem moet worden gestopt. Kortom, spaar je de moeite als het om snelheid gaat.

Overbodige onderdelen uitschakelen?

Hiermee profileert de Consumentenbond zich andermaal als een organisatie die niet gehinderd door kennis van zaken toch een deuntje wil meeblazen. Tot mijn niet geringe verbazing geeft de bond weer eens haar onafhankelijkheid prijs door zelf producten aan te bieden. In de digitaalgeds van januari/februari 2010 schaarde de bond zich onder de uitgevers van bladen als Computer!Totaal en dergelijke vertegenwoordigers van de binaire boulevardpers door consumenten aan hun computer te laten sleutelen in plaats van hen het ding veilig te laten gebruiken.

Hoe je hier en daar enkele tientallen MB's kunt besparen op schijven van 500Gb of meer is weer bruikbaar om leuke dingen voor de mensen te schrijven. Maar waarom daarvoor de mogelijkheden van systeemherstel moeten worden beperkt gaat echt mijn begrip te boven. Echt kromme tenen krijg ik pas als geadviseerd wordt overbodige onderdelen te verwijderen. Nee, kwaad kan dat niet, en onder Windows Vista en Windows 7 levert dat geen schijfruimte op, maar het zou wel snelheidswinst opleveren. Waar heb ik die waanzin ook al weer eerder gehoord?

Blijf liever van het systeem af als het goed draait. Je krijgt dan de eerste 10 jaar echt geen problemen. En wie dan je verouderde systeem van de recycling redt, mag proberen de prestaties te verbeteren door bij leverancier Consumentenbond een boekje te kopen.

De folder C:\Windows\Prefetch leegmaken?

Ja, hier en daar kom je dit advies tegen. Deze folder wordt door Windows gebruikt om het opstarten van applicaties te versnellen tijdens het bootproces. Blijf daar weg! Waar de verhalen vandaan komen als zou het goed zijn deze map van tijd tot tijd leeg te maken, is niet te achterhalen. Ook kunnen de parameters voor prefetching in het register worden aangepast. Ik ga ze hier niet noemen en ga ze ook maar niet zoeken op internet. Er is op een consumentensysteem echt

geen enkele zinnige reden te bedenken om eraan te gaan rommelen.

De oorzaak van veel misverstanden

Helaas, ik ben niet commercieel ingesteld en ga dus niet mee in de gedachte dat het publiek nu eenmaal belazerd wil worden. Aan een systeem als Windows XP t/m Windows 7 valt eigenlijk niets zinnigs te doen om de prestaties te verbeteren. Vaak worden oplossingen gezocht voor problemen die er niet zijn. Het is niet uniek dat iemand vraagt wat er gedaan kan worden tegen de niet actieve systeempromessen die maar liefst 95% van alle procestijd staan te gebruiken (in feite is dit de nog beschikbare procestijd). Daarom ten slotte iets over hetgeen we kunnen zien of meten zoals het in werkelijkheid is.

Ook op een relatief traag systeem uit 2000, met een Pentium 3 op 700 Mhz, start Windows binnen 30 seconden of heeft daarvoor tot 5 minuten nodig. Het maar net welke subjectieve maatstaven je aanlegt. De tijd wordt vrijwel uitsluitend bepaald door de snelheid van de harde schijf.

Een objectieve meting vereist dat het initialiseren van het BIOS niet wordt meegerekend (daar heeft Windows geen invloed op) en dat het systeem wordt beschouwd als zijnde gestart als het aanmeldscherm is verschenen. Daarna worden nog een aantal zaken gedaan die wel de mogelijkheid tot werken vertragen, maar die niets met het opstarten als zodanig van doen hebben. Het echte starten duurt nooit meer dan 30 seconden!

En dan is daar het geheugen. Menig gebruiker klaagt dat er zo weinig geheugen 'vrij' is. De fout die men dan maakt is, het willen zien van een optelsommetje dat uitkomt op precies de totale hoeveelheid geïnstalleerd RAM. En die vlieger gaat niet op. En wat wil je met vrij geheugen? Dat is op dat moment tamelijk nutteloos. Maar ook de gedachte dat het vrije geheugen datgene is wat overblijft voor nog te starten programma's, is helemaal fout.

Als een programma start, reserveert het een hoeveelheid geheugen. Die hoeveelheid heeft bijvoorbeeld een tekstverwerker echt nog niet nodig op het moment dat ik een nieuw verhaal begin te schrijven. Het geheugen dat niet daadwerkelijk wordt aangesproken, d.w.z. waar op dit moment niet wordt geschreven of gelezen, verblijft in het wisselbestand. Waarom zou het hele bestand van 1Mb, dat ik aan het bewerken, ben fysiek geheugen moeten gebruiken? Een of meer geheugenpagina's van 4KB zijn meer dan genoeg.

En dan is er de cache. Veel gebruikte informatie die van de harde schijf wordt gelezen, bewaart Windows in het cachegeheugen. En applicaties die op de achtergrond draaien, waaronder de diverse services van het systeem, zijn bereid een groot deel van het geheugen weer tijdelijk af te staan aan andere applicaties. En zelfs het grootste deel van het kernelgeheugen staat de meeste tijd in het wisselbestand.

Vooraf voor de ouderen onder ons die ooit perfect thuis waren in DOS en later Windows 3.1, ziet het er allemaal wat geheimzinnig uit, maar Windows NT (waarvan Windows 7 gewoon versie 6.1 is) beschikt over zeer geavanceerd geheugenbeheer.

Grijp daarin niet in!

